

ROOSEVELT DAVĖ ANGLIJAI 50 KARO LAIVŲ

SUVIENYTOS VALSTYBĖS GAVO KARO BAZES BRITŲ KOLONIJOSE

Prezidentas padaręs operaciją informavo kongresą

Prezidentas Rooseveltas prieš visiškoje Amerikos vyriausybės kontrolėje. Jeigu Amerika norės, tai praėjus 99 metams, jos teisės bus prailgintos neribotiems laikams.

Amerikos pakraščiu apsaugai šios bazės turi labai didelės reikšmės. Dabar Amerika galės labai gerai apginti ne tik šiaurinius Kanados krantus, bet pietų Amerikos valstybes ir Panamos kanalą. Turėdama karą bazes Bahama salose ir Kuboje, lengvai galės apginti Meksiką ir kitas centralinės Amerikos valstybes, kurioms prižadėjo teikti paramą Havanos konferencijoj.

Idomiausia šiuo atveju yra tai, kad Rooseveltas padarė šias operacijas savo atsakomybe. Kai viskas buvo atlikta, jis tik tada informavo kongresą. Pagal valstybės gynėjo Jacksono nuomonę, Rooseveltas turėjo teisę padaryti tokį sutarimą su anglais. Prezidentas persiuntė kongresan Jacksono nuomonę šiuo reikalu ir sekretoriaus Hull bei britų ambasadoriaus Lothian laiškus.

Tuo pačiu metu informuota visuomenė, kad britų vyriausybė pasižadėjo perleisti laivų jokiū būdu neatiduoti priešams ir neskandinti. Jeigu pralošų karą su vokiečiais, tai juos pasiųstų Amerikon.

Naikintuvai gali išplaukti

Dauguma perleisti naikintuvų stovi Philadelfijos karo bazėj. Jie gali būti labai greitai paruošti ir už savaitės gali išplaukti į karo lauką. Kiekvienam naikintuvui reikalingi 125 tarnautojai. Jų įtalpa yra 1.200 tonų. Jie gali daryti 35 jūros mazgus. Anglija greičiausiai juos pavartos transportui lydėti. Amerika iš viso turėjo 247 senus naikintuvus, kurie nebuvę naudojami ir stovėjo ramiai karo bazėse. Dabar dar turi 197 nieko neveikiančius senus naikintuvus.

Anglų aviacija veikia

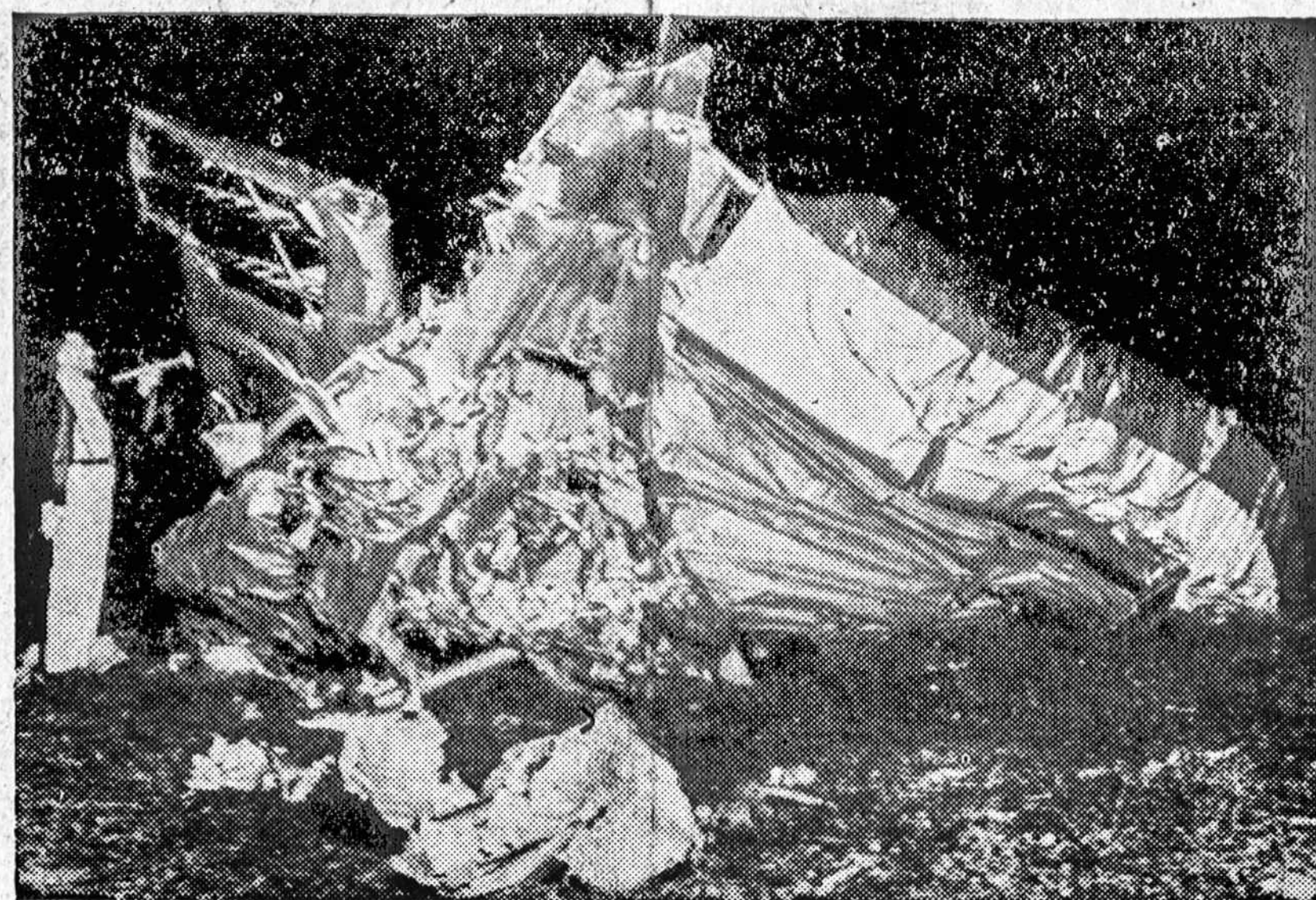
LONDONAS, Anglija, rugs. 3 d. — Anglų aviacija ne tik tinka gynybai nuo vokiečių, bet padarė vieną didžiausių naktinių puolimų. Dešimtys anglų orlaivių bombardavo vokiečių karą bazes Francuzijoje. Padaryti nuostoliai Orient, Beauvais ir Boulogne uostuose. Vokietijoj bombardavo Miuncheną, Stuttgartą, Ludwigshaveną, Mannheimą, Leipzigą, Bitterfeldą, Emdeną ir Nordenhammą. Italijoj bombardavo Aleksandriją, Turiną ir Milaną. Italiją apšaukė 20 britų orlaivių. Nuostoliai padaryti toki dideli, kad Mussolini pats iš Romos nuskrido jų apžiūrėti.

Atiduodamų laivų vertė

Roosevelto patariamasis sekretorius Hull pranešė Anglijos ambasadoriui, kad Amerikos vyriausybė perleidi angliams 50 naikintuvų. Naikintuvai jau buvo skaitomi senais ir atskaitomybėje jų vertė buvo įrašyta 1,700,000 dolerių už kiekvieną. Nors pinigų angliams ir nemokama, bet duodama karo medžiagos, kurios vertė siekia 85 milijonus dolerių. Panašaus dydžio naikintuvus pastatyti dabar kainuotų nuo šešių iki aštuonių milijonų dolerių.

Balkanų reikalas neišspręstas

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 3 d. — Nors ir nėra jokių oficialių nesutarimų Transilvanijos reikalu, padėtis dar nėra paaiškėjusi. Rumunų vyriausybė nutarė atiduoti dalį Transilvanijos ir įsakė savo generolams trauktis, bet ne visiklausio vyriausybės. Generalas Dargolina, vienas populiariausių visoje rumunų kariuomenėje, atsisakė klausyti karaliaus. Jis pareiškė, kad vesias kovą ligi paskutiniųjų prieš vengrus. Generalas Cornicu padarė panašius pareiškimus. Didelis rumunų pulkininkų, kapitonų ir jaunesnių karininkų skaičius ne tikai nemano trauktis, bet stiprinasi strateginėse vietose.

LOVETTSVILLE, VA. — Pasąjėrinio lėktuvo avarija, kurioje žuvo 25 žmonės. Jų tarpe ir senatorius Lundeen iš Minnesota.

Manių organizuoja pasipriešinimą

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 3 d. — Pagarsėjęs rumunų ukininkų lyderis Maniu atsisakė važiuoti iš Cluj miesto, Transilvanijos sostinės ir ten organizuoja rumunus pasipriešinimui. Ukinkai ginkluojasi ir kalnuose ruošiasi ginklu pasitikti vengrus. Vengrai turėjo užimti Transilvaniją vakar, bet jų kariuomenė dar nedrįso peržengti sienos. Pagal Vienos sutarimą, vengrų kariuomenė turėjo užimti perduotas teritorijas rugsėjo antros dienos rytą. Pasipiktinimas vokiečiais labai didelis. Vengrų okupacijai priešinosi Transilvanijoj gyveną vokiečiai. Kai kurie jų žada padėti rumunams.

Bukareštas atrodo aprimęs

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 3 d. — Šiandien rumunų sostinės gatvės atrodo truputį aprimusios. Gatvėse dar stovi dideli ginkluotos kariuomenės būriai, karaliaus rumai dar saugojami durtuvais, bet gatvėse jau nesimato tokių didelių minių, kurios kiekviena progai reikiška nepasitenkinimą vengrais ir vokiečiais. Karaliaus policija tęsia areštus ir kalėjimai kiša visus tuos patrijotus, kurie nenori be kovos atiduoti vengrams pačios turtingiausios savo provincijos. Kai kurie laikraščiai neklausio cenzūros ir spaudžia žinias be jos leidimo.

Japonai įteikė ultimatumą

HONGKONG, Kinija, rugs. 3 d. — Pranešama, kad japonų karą vyriausybė įteikė francuzų Indokinijos gubernatoriui ultimatumą. Japonai reikalauja leisti japonų karą jėgoms laisvai važinėti Indokinijos teritorijai ir padaryti karą bazę Haiphongo uoste. Petain paskirtas gubernatorius Decoux prašė pratęsti ultimatumo laiką ir leisti jam susišžinoti su Vichy vyriausybe, kad gautų reikalingas instrukcijas šiuo reikalu.

Kyla kitos kolonijos

SAN JUAN, Puerto Rico, rugs. 3 d. — Karibų juroj esančios francuzų kolonijos taip pat priešinosi Petainiui. Martinika ir Guadalupe salų gyventojai nori praversti plebiscitą, kuris nuspręstų prieš Petainą. Vieni nori ir toliau klausyti Petaino vyriausybės, o kiti siūlo prisidėti prie gen. de Gaulle. Kolonijų gyventojų dauguma simpatizuoja daugiau užsienyje esančiam francuzų komitetui, negu Hitlerio kontroliuojamai francuzų vyriausybei. Manoma, kad Petain nepajėgs išlaikyti Martiniką ir Guadalupe.

Lakunai bėga iš Francuzijos

ALGESIRAS, Ispanija, rugs. 3 d. — Ispanų oficiali žinių agentūra praneša, kad praeitą naktį į Gibraltarą atskrido šeši svetimų valstybės lėktuvai. Pirmiausia atskrido trys lėktuvai, netrukus pasirodė du, o vėliau prie jų prisidėjo dar vienas. Lėktuvai perskrido Gibraltaro sąsiaurį. Jie atlekė iš Francuzų Afrikos. Lėktuvai priklausė francuzų karą aviacijai. Patriotiškai nusiteikę francuzų lakunai, matydami, kad jų orlaivius pasiims Hitleris, nutarė persikristi pas anglus ir padėti jiems tęsti kovą. Didelė francuzų karininkijos dauguma nusistačiusi prieš Petain vyriausybę.

Rusų nota vokiečiams

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 3 d. — Turima žinių, kad rusų vyriausybė įteikė vokiečiams notą, kurioje prašo paaiškinti dėl vokiečių duotų garantijų Rumunijos sienų atžvilgiu. Rusų pasiuntinys Lavrentjev turėjo ilgą pasikalbėjimą su vokiečių ministriu Bukarešte garantijos reikalu. Vokiečiai prižadėjo perimti rusų rumunų sienos sargybas šio mėnesio 15 dieną. Lengvos vokiečių motorizuotos dalys jau randasi Rumunijoj. Spėjama, kad rumunų karalius prašė vokiečių intervencijos vidaus tvarkai palaikyti.

Nauja Argentinos vyriausybė

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 3 d. — Argentina išgyveno didelį politinį krizį ir pradeda tvarkytis iš naujo. Naują vyriausybę sudarė Castillo. Jos uždavinys yra duoti visas lengvatas teismui išskelti aikštėn visą skandalą, surištą su žemės pirkimo reikalu. Užsienių reikalų ministru yra paskirtas Roca, kuris yra didelis demokratas ir nori bendradarbiauti su Amerika. Finansų ministru paskirtas Federico Pinedo, didelis britų draugas. Dabar nėra pavojaus, kad Argentina persimestų Europos diktatorių pusėn. Argentina bendradarbiaus su Amerika prekybos ir apsaugos reikaluose.

Liepia nepasitikėti rudeniu

LONDONAS, Anglija, rugs. 3 d. — Anglų karą ministeris pasakė angliams kalbą, kurioje liepė nepasitikėti rudeniu. Mat dabar visi angliai mano, kad atėjus rudeniu prasidės blogas oras, pradės siausti jūra ir Hitleris negalės pulti Anglijos. Karą ministeris sako, jog nėra jokių duomenų tikėti, kad Hitleris atidėjo okupacijos planus. Jeigu Hitleris turi tokius planus, jis gali mestis kovon ir blogiausiu metu.

Gaisrai anglų uostuose

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 3 d. — Sugrižę vokiečių lakunai praneša, kad jų bombos sukėlė labai didelius gaisrus anglų uostuose. Vokiečiai bombardavo Bristolį, Swansea, Kardiną ir Portsmouthą. Kili orlaiviai bombardavo anglų karą aviacijos hangarus Hornchurch, Gravesend, Detling ir kitur. Bombos pataikė hangarams ir spėjama, kad juose buvo didelis orlaivių kiekis. Be minėtų siekinių, bombarduoti karą medžiagos fabrikai įvairiuose miestuose pietų ir šiaurės Anglijoj.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

Tahiti, francuzų kolonija Ramiajam vandenyne, atsisakė klausyti Petain vyriausybės. Ji prisidėjo prie de Gaulle Komiteto. Mussolini paskelbė pagaminęs naują neriamą bombanę, kuris yra daug geresnis už vokiečių. Sustojo Berlyno radijaus stotys. Britų aviacija bombarduoja priemiesčius. Italų orlaiviai bombardavo 4 britų karą laivus Tarpžemių juroje. Japonų ultimatumas francuzams praplečia karą operacijų zoną Azijoje. Kongreso ir senato dauguma patvirtins Rooseveltto padarytą sutartį su britų vyriausybe. Senatoriai pareiškė teigiamas nuomones. Rumunų vyriausybė nutraukė telefono pasikalbėjimus su užsieniais. Sostinėj ir jos apylinkėse jaučiamas didelis neramumas. Aukšti Amerikos laivyno karininkai išskrido į Bermudų salas tartis dėl karą bazių, kurias Anglija perleido Sovietoms Valstybėms.

Be vokiečių Petain bejėgis

TOKIO, Japonija, rugs. 3 d. — Turima patikimų žinių, kad Petain vyriausybė deda labai dides pastangas Indokinijos kontrolei išlaikyti. Ji telegrafavo savo paskirtiems gubernatoriams ir prašė būti ištikimais vyriausybei ir padėti jai numalšinti sukilėlius. Vichy vyriausybė tuo pačiu metu kreipėsi į vokiečių ir italų paliaubų komisijas, prašydama suteikti jai reikalingą paramą, kad galėtų kontroliuoti Indokiniją ir kitas kolonijas. Be vokiečių paramos Petain jaučiasi bejėgis suvaldyti kolonijas.

Nenori maisto iš Amerikos

LONDONAS, Anglija, rugs. 3 d. — Laikinosios čekoslovakų vyriausybės pirmininkas Šramek paskelbė spaudos atstovams, kad visoj čekoslovakijoj jaučiama didelė maisto stoka, bet čekai nieko nenori iš Amerikos. Čekai žino, kad amerikiečių pasiūstas maistas pateks į vokiečių nagus. Visose okupuotose valstybėse ateinančią žiemą bus didelis šaltis ir badas, bet gyventojai yra pasiryžę toliau kęsti, kad tik tai būtų galutiniai sumuštas hitlerizmas. Net čekoslovakų katalikai nenori, kad jiems būtų siunčiamas maistas.

Vokiečiai šaudė francuzus

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 3 d. — Vokiečiai, užėmę francuzų karą fabrikus, darbininkams įsakė tęsti darbą. Francuzų fabrikuosna vokiečiai įvedė ir vokiečių darbo tvarką. Francuzų darbininkams tai nepatinka ir daugelis smarkiai protestavo. Vokiečiai nuteisė kelis darbininkus kalėti, bet kai pamatė, kad tai negelbsti, tai pradėjo šaudyti. Rugsėjo mėnesį Renault fabrikuose, kurie randasi Billancourt, vokiečiai sušaudė 14 francuzų darbininkų, kurie atsisakė d'rbti nacių paskirtą laiką ir laikytis vokiečių įvestos tvarkos fabrikuose.

Atentatas prieš rumunų karalių

BUKAREŠTAS, Rumunija, rugs. 3 d. — Trys vyrai įsiveržė į karaliaus rumų kiemą ir stengėsi nužudyti karalių Karolį. Karaliaus sargybos su laikė pasikėsintojus. Vienas jų užmuštas susišaudymo metu. Karalius išliko gyvas. Paleista daug kulkių į karaliaus rumus ir išdauzyti langai. Visi pasikėsintojai suimti. Jie priklausė fašistinei rumunų organizacijai, kuri priešinosi Transilvanijos perleidimui.

Reikalauja svetimų skolų

SAN JOSE, Costa Rica, rugs. 3 d. — Pranešama, kad vokiečių vyriausybė įteikė kai kurioms centralinės Amerikos valstybėms notą, reikalaujama, kad vokiečiams būtų sumokėtos skolos, kurias privalėjo mokėti olandams ir kitoms vokiečių okupuotoms valstybėms. Spauda pabrėžia, kad Vokietijai truksta svetimų valiutos, jeigu ji imasi šitokių priemonių. Niekas nemano mokėti olandams skolų, kol Olandija bus Hitlerio pavergta.

Vokiečiai Londono nepasiekė

LONDONAS, Anglija, rugs. 3 d. — Du kartus dideli vokiečių aviacijos vienetai šiandien stengėsi prasiveržti prie Londono, bet jiems nepavyko. Anglų aviacija jiems pastojė kelią ir privertė grįžti atgal. Karą stebėtojai sako, kad britams pavyko atmušti 300 vokiečių lėktuvų. Iš jų angliams pasisekė numušti 23 orlaivius. Britai neteko 15 orlaivių. 8 orlaivių lakunai laimingai nusileido ir gali iš naujo vesti kovą. Kovos vyko labai didelį aukštumoje ir paprasta akimi negalėjai žiūrėti.

Chicagai ir apylinkė federatio oro biuras šiai dienai pranešauja: Giedra ir šilta. Saulė teka 6:18 v. r., leidžiasi 7:21 v. v.

ISPANŲ LAISVĖS KOVA

MARTIN GUDELL

(Tęsinys)

Madridas turi susijungti su Katalonija.

Madridui rupėjo susijungti su Katalonija, kur buvo laimėję darbininkai, kur yra stipri geležies pramonė, kur turtingi jūros pakraščiai ir iš kur buvo galima laukti visokeriopos paramos. Madridui rupėjo prasilausti į jūrą, kad galėtų turėti laisvą susisiekimą su užsieniais ir kitomis provincijomis.

Todėl ir suprantama, kodėl madridiečiai paliko pakos ir automobilus *fantasmas* toliau mieste siausti, o patys skubėjo į Guadalacharą ir Toledo.

Kataloniečiai pirmas savanorių kolonas pasiuntė į Aragoną, madridiečiai į Guadalacharą. Per dvi dienas susiorganizavo 300 vyrų kolona ir leidosi plentu Guadalacharos link. Ten ėjo svarbiausios GNT jėgos. Kolonos prysakytojas David Antona, generalinis CNT jėgos. Kolonos prysakytojas buvo paleistas iš kalėjimo, kuris neseniai per radio sakė karštas kalbas, kuris vienas pir-

mųjų dalyvavo Montania kareivinių užėmė. Ėjo Ciprijonas Mera, statybininkų sindikato sekretorius ir vienas streikų komiteto narių. Ėjo Manuel Mora, ėjo Eusebio Sanz ir kiti pasižymėję vyrai.

Alkala de Henares mušis.

Prieš prieinant pačią Guadalacharą, teko užimti Alkala de Henares. Ten stovėjo labai stipri kavalerijos igula. Prieš kurį laiką ši igula jau buvo atsisakiusi klausyti krašto apsaugos ministerio ir jos kareivinių, kaip laukiniai isibrovė į socialistų buveinę ir be niekur nieko nušovė vieną socialistą, o du jų sužeidė. Vieton karo teismo. Kasares Kiroga pasitenkino kai kurių kareivinių areštų, nubaudamas juos administratyviniu būdu.

Be didelių nuostolių kolona paėmė Alkala de Henares, kur jos rankosna pateko nemažas ginklų kiekis. Ten prie jos taip pat prisidėjo gana didelis savanorių būrys. Visi neleidami laiko veltui skubėjo tolyn.

Guadalacharos mušis.

Kitos dienos rytą visa kolona jau buvo prie Guadalacharos miesto. Prie kolonos prisidėjo iš paties miesto suspėjusieji pasprukti darbininkai. Jie pasakojo apie dviejų dienų ilgą kovą prieš civilinę gvardiją ir kariuomenę, pasakojo kaip tos kovos buvo pralaimėtos ir kaip nugalėjusieji fašistai dešimtimis žudė miesto darbininkus.

Guadalacharos kariuomenė buvo informuota apie artėjančią koloną, todėl buvo pasiruošusi visose miesto pusėse. Vos tikta priartėjo pirmieji kolonos būriai prie miesto, jie buvo sutikti stipria kulkosvaidžių ugnimi, kuri išsklėjo pačius drąsiusius. Pirmos aukos nei kiek nenugąsdino kitų kolonos dalių. Jos dar su didesniu entuziazmu ir įniršimu puolė sukilėlius. Po trejeto valandų Guadalachara jau buvo puolama ne tik iš vakarų, bet ir kolonos dalys laikė ją apsiatusios iš trijų pusių. Strateginėse vietose gerai išiprinti kulkosvaidžiai, aptar-

naujami gerai patyrusios civilinės gvardijos ir ten stovėjusių kareivinių, karškėjo visą rytą. Atrodė, kad Guadalachara neįveikiama, kad kulkosvaidžiai išžudys būrys po būrio visus darbininkus. To negana. Pradėjo šaudyti artilerija, kurios taiklus šoviniai ėmė kristi į pačias kolonos eiles. Bet nebuvo jėgos, kuri būtų sulaukusi kolonos veržimasi pirmyn. Kai tikta pradėdavo karškėti kulkosvaidžiai, atakuojantieji parkrisdavo žemėn, bet netrukus vėl pakildavo ir skubėdavo pirmyn. Kiekvienas toks žingsnis kamavo arkū, bet argi būtų drisęs bent vienas trauktis atgal, kada patys geriausieji vyrai buvo pirmose eilėse, kada pats Mera svaidė rankines granatas prieš kulkosvaidžius.

Persvara antifasistų pusėj.

Su didelėmis aukomis madridiečiams pavyko pralaužti vieną spragą. Tai buvo maždaug apie vidudienį. Rankinė bomba pavyko išsprogdinti vieną kulkosvaidžio lizdą. Tuoj tas kulkosvaidis buvo atsuktas į pačius fašistus. Pro pramuštą spragą pradėjo veržtis kiti kolonos nariai ir puli Guadalacharos gynėjus iš šonų ir iš užpakalio.

Po poros valandų miestas jau buvo darbininkų rankose. Dalis sukilėlių vis dėlto suskubo pasprukti, išruko į kalnus, bet didelė jų dauguma pateko nelaisvėn. Be dviejų kitų Guadalacharaj gyvybės netekusių generolų, žuvo ir generolas Barrera. Jis buvo stiprus reakcijos šulas ir buvo vyriausiuoju sukilėlių išdinku. Jis kontroliavo visas sukilimų skirtasias sumas.

Laimėtas didelis mušis.

Guadalacharos pralaimėjimas fašistams buvo didelis smūgis. Guadalacharaj buvo kaip kalėjimas. Ten vyriausybės buvo uždaryti labiausiai išsiskusieji fašistiniai karininkai. Fašistai šiuos karininkus buvo paleidę, ir šie padėjo kovoti prieš darbininkus. Guadalacharaj buvo išaukinta daugiau kaip 500 civilinės gvardijos kareivių, kurie buvo labai stiprus sukilėlių ramsčiai.

Išaukintus Guadalacharaj sukilėlių lizdą, antifasistų žiniūn savaime pateko visa provincija. Pateko taip pat ir Kuenkos provincija, kuri siekė Teruelį. Pakako paprastos Mera vedamos ekspedcijos, kad likviduotų visus fašistų lizdus įvairiuose provincijos miesteliuose ir didesniuose kaimuose. Paėmus Guadalacharą, Madridas jau turėjo laisvą susisiekimą su Valencija, jau fašistai negalėjo jo badu numarinti.

Po Guadalacharos paėmimo dalis kolonos vijo priešą toliau į kalnus, o kita dalis grįžo į Madridą. Jiems rūpėjo miestas vis dėlto galutinai išvalyti.

Ruošiasi Toledo mušiu.

Bet tuoj sugrįžė dar negalėję imtis šio darbo. Iš Toledo provincijos ėjo labai neramios žinios. Civilinė gvardija jau buvo užėmusi beveik visą provinciją ir smarkiai grąsino sostinei. Sugrįžusieji su laimėtais ginklais iš Guadalacharos aišku, ne atsikvėpti negavo. Tuoj jie buvo pasiūti į Toledo.

Respublikoniškas Toledo provincijos gubernatorius, artimas Kiroga draugas, aiškiai stojo fašistų pusėn. Jis ne tikta nemanė antifasistams duoti ginklų, bet savo žinioj esančiai policijai įsakė sumti visus labiau pasižymėjusius kairiuosius žmones. O kai karo mokyklos gimnastikos mokytojas pulkininkas Moscardo paskelbė karo stovį, gubernatorius netikta pavedė jam policiją, bet pats kuo glaudžiausiai

pradėjo su juo bendradarbiauti. Moscardo tiek pasitikejo gubernatorium, jog ir toliau paliko jo žinioje civilinę gvardiją ir policiją.

Moscardo turėjo apie pusantro tukstančio civilinės gvardijos kareivių, apie tukstantį respublikoniškų policininkų, kurie ir toliau jam pasiliko tarnauti, be to, apie tukstantį karo mokyklos mokinių. Turėjo ir pakankama modernių ginklų kiekį, nes karo mokykloj buvo mokoma varioti patys naujausieji ginklai.

Respublikonai prie Toledo.

Iš Madrido išvyko pusantro tukstančio milicininkų, kurie jokio karo mokslo nežinojo, bet turėjo nepaprastą kovos entuziazmą ir buvo pasiryžę nugalėti arba mirti. Ši, palyginti, maža savanorių kolona, tuoj susidūrė su sukilėliais ir pradėjo kovas. Kiekvienam kaimo turėjo nuostolių, bet kaimas vis dėlto krisdavo į jos rankas. Nepaprasta madridiečių drąsa, nebijoji mas mirti, tiek paveikė Moscardo valdinius, kad jie, turėdami tris kartus didesnes jėgas, iš visu provincijos kampų pradėjo bėgti. Sukilėliai kitose provincijose su daug mažesniais jėgomis sugebėjo atsilaikyti, bet Moscardo bailiai pasitraukė.

Fašistai užsidaro pilyj.

Iš provincijos į Toledo su bėgusieji sukilėliai neturėjo kitos išeities, tad užsidarė senoj didžiulėj viduramžių pilyj. Toledo kitais laikais buvo

Ispanijos sostinė, karalių residencija. Ten buvo pastatyta pati stipriausioji pilis Alkasaras. Akmeninės jos sienos vietomis siekia trijų metrų storumo. Be to, jis pastatytas ant uolos. Stovi tokioj vietoj, iš kurios galima visą miestą apžvelpti.

Moscardo pilin sugabeno didelį maisto atsargos kiekį. Iš Toledo esančio ginklų fabriko sunesė visą sprogstamą medžiagą. Ginklų atsargos jis turėjo bent pusei metų, visai jų netaupydamas, na o saikiai juos vartojant galima buvo dar ilgesnį laiką pilyj išsėdėti.

Nežiurint, kad pats Toledo miestas buvo labai sunkiai prieinamas, jeigu sukilėliai būtų parodę bent truputį sugebėjimo jį ginti, jis greitai pateko į madridiečių rankas. Savanoriai bandė ir pačią pilytį, bet išitinkę, jog rankinėmis granatomis ir šautuvais ji neįveikiama, ją apsupo, palaikė sargybas, kad niekas iš jos neišeitų ir vyko toliau. Viena kolonos dalis vyko į Andaluziją, o kita vėl grįžo į Madridą. Toledo pasiliko 400 milicininkų saugoti pilytį.

(Bus daugiau)

K A I P Z U V I S B E V A N D E N S, T A I P G E R A S L I E T U V I S B E " N A U J I E N U " N E T U R E T Ū B U T I.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727

Dvukai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klauskite mūsų radijo programų Antradienio ir Šeštadienio rytmetėliais, 10:09 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1490 K.) ir POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicago, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARds 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARds 0781

S. P. MAŽEIKA YARds 1138
3319 Lituania Avenue YARds 1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

103 METAI FOTOGRAFIJAI
1837 m. prancūzų dailininkui Liudvikui Daguerre pirmam pasisekė padaryti panašų į mūsų laikų konstrukcijos fotografavimo aparatą ir juo fotografuojant pagarsėti.

Pirmieji jo fotografijos aparatai savo konstrukcija buvo gana netobuli. Pats fotografavimas buvo gana sudėtingas ir painus. Fotografavimo vyksmas tęsdavosi ligi keliolikos minučių.

Fotografuojamas asmuo budavo pritvirtinamas, kad nejudėtų. Į fotografavimo meną iš karto nebuvo palankiai žiurima.

Tik vėliau į naująjį technikos laimėjimą atkreipė savo akis Prancūzijos akademija ir išradėjui paskyrė kasmet 6000 frankų.

Po 103 metų fotografija kaip matome, nepaprastai išstobulėjo ir turi didelės reikšmės žmogaus gyvenime.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Mrs. A. K. JARUSZ
PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av. Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Šeštadienį ir sekmadienį — į Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R 3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036 Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepiu, šaukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg 2400 WEST MADISON STREET.
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146 VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8 Sventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994
Antr., Ketvirt., Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street Telefonas YARDS 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą Telefonas HEMLOCK 7899 Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave. VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį Ofiso Tel. PROSPECT 8737 Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris
3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro Sventadieniais tik susitarus Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330 Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St. Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai žinomas per 80 metų kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staugias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis. Tel. CANAL 3110 Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną. Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos Nuo 10 iki 12 dienų, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2 Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 0818 Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS
—ADVOKATAS—
134 N. LA SALLE ST. Room 2014 State 7572 3149 SO. HALSTED ST. Victory 2679

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

DR. K. NURKAT
Kviečia jus prisirinkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinių prieinamos

BUDRIK FURNITURE HOUSE
Krautuvė Su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

DAR TURIME KELETA KOPIJŲ
Mikalinis Glemžaitės

Lietuvių Moterų Tautinių Drabužių
(ilustruota)
KAINA \$1.00

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST. Chicago, Ill.

CRANE COAL COMPANY
3332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta \$7.65
Ercant 5 tonas ar daugiau.

BLACK LUMP BAND \$9.50
Sales Tax extra.

CROCHETED DOILIES

PATTERN 2613

2613 — Megstos servetkėlės.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT. No. 2613
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

KAIP GYVULIAI GYDOSI?

Ką paprastai daro žmogus susirgęs, kai jam reikia vaistų pasigdyti? Arba jei nusilaužia koją, ranką, kitą kokį sąnarį arba šiaip ką susižeidžia? Ar šokia ar tokia būtų žaizda arba liga, žmogus žino, ką daryti. Jis eina pas gydytoją. Bet ką daro gyvuliai panašiais atsitikimais? Jie neturi savo gydytojų. Kiekvienas iš jų pats turi pasirūpinti savimi. Pasak daktaro Wilborto J. Deasono, šitą uždavinį jie atlieka itin gerai. Daug medžiogamas ir šiaip stebėdamas, daktaras Deasonas gerai prisiziūrėjo, kaip gyvuliai gydos. Jis sako, kad gyvuliai moka ne tik gydytis, bet ir išvengti tam tikrų ligų. Jie pažįsta vidurius minkštinančių žolių ir vitaminų reikšmę nelyginamai seniau, ne kaip pasaulio viešpats, žmogus, juos atrado. Jie supranta saulės vaidmenį, kurį ji vaidina gydant tam tikras ligas, o taip pat suvokia uksmės ir vėsimo naudą, būtiną gydantis nuo kitų negalavimų. Gyvuliai, pasak Dr. Deasono, yra geri higienos žinovai ir labai jos paais, gydant žaizdas. Kai kurios jų veislės moka sėkmingai sudėstyti lužsius kaulus.

Tas pats Deasonas sako, kad pavasarį visi laukiniai žolėdžiai eina į tas ganyklas, kur žalia žolė pasirodo pirmiausia. Žolė, be abejo, yra maistas, bet visų pirma ji yra jėgų stiprintoja. Todėl per žiemą jos negavę gyvuliai ir stengiasi atsieti. Dr. Deasonas, Madrase, Indijoje, studijuodamas oftalmologinę chirurgiją, priėjo išvadą, kad medicinos dalykuose gyvuliai praneša žmogų. "Teko matyti, — rašo jis, — tuktančius tenykščių gyventojų apvilktomis akimis ir kitomis akių ligomis sergančių. O čia pat aplinkiniuose medžiuose žaidžiančios beždžionės buvo visai sveikomis akimis. Nuo tų ligų jos apsisaugoja esdamos daug vitaminų turinčius vaisius, o vietiniai gyventojai minta daugiausia ryžiais, išaugintais nuolintuose laukuose. Ryžiai neturi vitaminų. Tai negyvas maistas."

Mėsėdžiai gyvuliai, be abejo, vitaminų neranda tuose pačiuose šaltiniuose, kaip žolėdžiai. Grobį nudobęs liutas arba lušis tuojau pat stengiasi praplešti krutinę arba pilvą ir suėsti kepenis arba kitus vidaus organus, kurie, kaip žinome, turi daug vitaminų. Reikia pabrėžti, kad gyvuliai taip pat pažįsta vitaminų gausingus augalus, kaip ir kuriamąją saulės spindulių reikšmę priešrachiiniame vitamino D. Iš to, rodos, galėtų būti numanu, kodėl gyvuliai tiek retai teserga.

Susirgęs gyvulys tuojau stengiasi suėsti ką nors vidurius minkštinančią. Ar ne dažnu atsitikimu tą vaistą užrašo ligoninui ir gydytojas? Kas nėra matęs katę valgant žalią žolę? Be abejo, kad tada jai skauda vidurius.

Panašios bėdos ištiktas ir šuo ieško vidurius minkštinančios žolės. Žolė mėšėdžių vidurius aplamai minkština. Lokys, mintas mėsa ir vaisiais, norėdamas sutvarkyti vidurius, ieško tam tikrų uogų. Elniai, briedžiai ir kiti gyvuliai, mint vien žole, retai teprivalo vidurius minkštinančių žolių ieškoti. Priešingai, jiems dažniau tenka savo vidurius tvirtinti. Vaistų jie randa tam reikalui. Paprastai čia mažutes medžių šakeles ir grauzia ploną žievele, ypač ažuolo, kuri turi tanino. Dr. Deasonui tekė matyti briedžiukus tam reikalui siekiant krumų viršūnių, o elniukus ties jais staitantis irgi ta pačia intencija. Naminiai gyvuliai, šeriami sausa žole, paprastai gauna avių arba kitokių vitaminingų grūdų, kad organizmas liktų pusiausvyro-

je. Bet jei kas ištinka, jie griebiasi tokių pat priemonių, kaip ir laukiniai.

Karščio turėdamas ligotas gyvulis visada pasirėnka uksmėtą vietą, kur gerai keičiasi oras ir netoli yra vanduo. Jis ramiai tūno, mažai teėda, bet daug geria. Priešingai elgiasi gyvulis reumatikas. Jis be jokios pagalbos žino tai, ką žmonių mokslas neseniai tesėkė: atsigulęs kepinasi saulėje, lyg būtų iš ko gavęs receptą. Saulė skatina šalinamąjį vyksmą, įgalina organizmą pagaminti tokių nuodų, kurie sunaikina reumatinius negalavimus.

Higienos dėsnius žmonėms reikia kalte kalti, gyvuliai juos vykdo instinktyviai (iš omės). Katiniai gyvuliai, kaip antai, katės, liutai, tigrai, panteros, maudosi daugiau kaip dešimt kartų per dieną. Drambliai darosi purkšles (dušus). Daug gyvulių maudosi upėse kiekviena pasitaikančia proga. Taip pat ir paukščiai dažnai maudosi. Turėdami parazitų puškenasi smėlyje arba purvyne.

Sužeisto gyvulio pirmasis rūpestis yra nuvalyti žaizdą. Kad neapsikrėstų, jis rupinasi taip pat uoliai, kaip šių laikų gydytojas. Tam reikalui dauguma gyvulių naudojami liežuviu. O žinoma, kad seilės naikina mikrobus. Be abejo, jodo tinktura ir kitos antiseptinės priemonės gydytojų vartojamos, veikia stipriai ir greičiau naikina mikrobus, bet pagrindas yra tas pats.

Vilkas ir kiti šuniniai gyvuliai saugo, kad ant žaizdos nepasidarytų plėvė, kol nėra visai pašalintas apsikrėtimo pavojus. O jei vis dėlto apsikrėčia gyvulio žaizda, tai gamta duoda jam labai netikėtą antiseptiką. Ji pritraukia mėšinę musę, kuri žaizdoje padeda savo kiaušinius. Iš jų išsiritę maži virkšleliai sunaikina žaizdos mėšį taip, kad ji supuva. Sveikų audinių jie niekada neliečia. Gyvuliai tuos vaikšrus pakencia, nes nesistengia jų šalinti, naikinti. Pagaliau nemaža gyvulių moka gydytis sulaužytus kaulus. Dr. Deasonas pasakoja matęs atsitikimą, kad kalakutas kaip koks chirurgas gydė savo nulaužtą sparną. Ji ant nugaros atsargiai nešiojo kaip supisuotą, o jei jis kiek nuslinkdavo, vėl atsargiai užkeldavo.

Dr. Deasonas mano, kad gyvuliai geriau sugeba gydytis, ne kaip žmonės. Jie nusistato maisto ir užsilankymo tokią dietą, kuri jei ligos nepašalina, tai bent ją sumažina.

HERSHEY, PA. — Dick Metz, Oak Park profesionalas golfininkas, pasižymi golfo turnamente.

NUOTRUPOS

Kada pasigirdo pirmas didžiojo karo šūvis?

Pirmas Didžiojo karo šūtuvo šūvis buvo iššautas 1914 metų liepos 28 d. tarp 6 ir valandos po pietų, praslinkus vos tik aštunioms valandoms nuo Austrijos—Vengrijos karo paskelbimo Serbijai. Pirmąjį šūvį paleido austrų puskarininko vadovaujami 68 pėstininkų pulko sargybiniai užėmė mažąją Save upės salą prieš Belgradą. Kai prie jų artinosi serbų sargybinių laivelis. Patronaye atidengė ugnį ir nušovė serbų laivelio vairininką. Pirmas vokiečių šūtuvo šūvis buvo paleistas rugpjūčio 1 d., tuojau po vokiečių — rusų karo paskelbimo į prie Prošken einantį pirmyn rusų sargybinių.

Pirmas patrankos sviedinys Didžiam kare nukrito 1914 m. rugpjūčio 1 d. po pietų į ginklų sandėlį Belgrade, iššautas austrų artilerijos kapitono Eberlingo. Netrukus po to Eberlingas buvo serbų sviedinio nukautas. Jis buvo pirmas žuvęs austras.

kisi, kad visuomeniniame gyvenime socialiniai nelygumai išsilygins ir gyvenimas pagerės. Ypač didelę pažangą padaryti būriausias šių laikų ligas, kurios dabar nepaprastai vargina žmoniją. Medicina žymiai sumažins žmonių mirtingumą ir pailgins gyvenimą: 100 metų amžiaus sulaukti bus paprastas dalykas. Organinė chemija pasieks naujų laimėjimų, kurie turės didelę reikšmę atskiro žmogaus gyvenime: bus pagamintos maisto piliulės, kurios bus vartojamos greta augalinio maisto.

Gyvenimas butuose įgaus visai naujas formas; stiklas bus plačiai vartojamas statybai.

Miestuose bus daug aukštų namų ir didelių parkų. Technikos srityje bus panaudota atomų skilimo energija. Atominės užteks visoms mašinoms vartyti. Taip pat bus padaryta daug naujų išradimų. Dėl viso to padidės gyventojų skaičius ir žymiai palengvės jų gyvenimas. Bet jeigu technika nepatenkins nuolat didėjančios gyventojų masės reikalavimų, tai civilizacijos pasaulis žlugsi.

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskalėdavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimas finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvis pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Bukit Malonus SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO pririnkime akinius, kurie pašalina visą akių įtampą
Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18.tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFIS VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios--PIRKIT TIESIOGLAI
Sutaupinkit 40%
Išdirbėjai puikių portretų monumentams—
Fadedi U. S. A.
Išdirbėjai
"MONTIGRAPH"
Garanuota portretų PATYRIMAS
NIEKAD - NENYKSTANČIO DRO NEIŠVEIKIAMO Jif negali nukristi!
7008 SOUTH PAULINA ST.
PROspect 1266

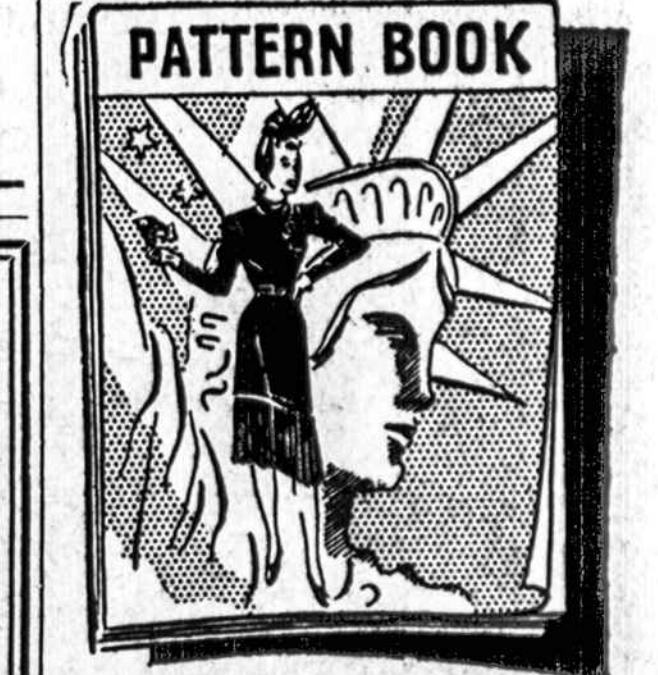

"Extra Dollars"
Beldžias i Jusų Duris!
4% Saskaitys atidarytos iki 15-tos d. uždriba pilno mėn. dividendą.
Vėliausias Dividendas
Visi fondai apdrausti iki \$5,000 by U. S. Gov't Agency
Fairfield Savings and Loan Association
2727 W. Cermak Rd. Lev. 6406

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima už PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon. REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija \$1.00
ir vaistai DOUGLAS PARK HOSPITAL 1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:
NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

IVAIRIOS ŽINIOS

Naciams nesiseka bėgti

OTTAWA, Kanada, rugs. 2 d. — Vokiečių karo belaisviai, penktosios kolonos agentų padedami, paskutiniu metu dažnai pradėjo bėgti iš koncentracijos stovyklų Kanadoje. Kanados vyriausybė smarkiai tuo susirūpino ir padarė reikalingus žingsnius bėgimams sustabdyti. Pagaliau ir pabėgusiems vokiečiams nesiseka. Beveik visi jau yra pagauti ir sugrąžinti į belaisvių stovyklas. Šiandien pabėgo nacių jurininkas Steurer, bet po kelių valandų Kanados policija jį jau vėl turėjo savo rankose.

Garazas kiekvienam automobiliui

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 2 d. — Vyriausybė pranešė, kad yra išrastas labai lengvas garazas, kurį galės su savim vežti kiekvienas automobilis ir vartoti ten kur jis sustos. Garazas padarytas iš labai lengvos metalinės medžiagos ir lengvai suglaudžiamas. Prie garazo pritaikytos lengvos lovos. Automobilio savininkas galės išvažiuoti į laukus, pastatyti automobilį į garazą ir pats tame garaze miegoti. Hitleris prižadėjo duoti garazą kiekvienam "liaudies automobilii", kurį jis pradės gaminti karui pasibaigus.

Vokiečiai bėga į požemius

BERLYNAS, Vokietija, rugsėjo 2 d. — Beveik kiekvieną naktį Berlyno gyventojai yra priversti leisti į požemius, nes britų lakunai vis dažniau juos aplanko. Pogrinđj turi prabūti kartais net ligi trijų valandų. Dauguma berlyniečių stengiasi įtaisyti lovas požemiuose, kad nusileidę galėtų ir užmigti. Kiti įsitaais mažus žibintuvėlius ir pasiima knygas, kad galėtų skaityti ir nenuobodžiauti. Vokiečiai mano, kad visą žiemą jie turės praleisti požemiuose, nes jau nei patys vadaibebetiki greitai įveikti angli.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.
Fr. Walshas.

Koks bus pasaulis 2000 metais?

Zinomas anglų mokslininkas lordas Birkenheadas vienoje savo knygoje mėgina aprašyti 2000 metų gyvenimą. Birkenheadas sako, kad 2000 metais nepaprastai išplis gamtos mokslas ir technika. Jis ti-

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai igyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

KAM LAUKTI? GAUK SAVO DANTINIUS PLEITUS DABAR!

\$9.50 ir aukščiau

Mes gaminame Dentures tik gavę išpaudą ir užsakymą nuo Ateikite, leiskit mums parodyti laisniuotų Dentistų.
APSKALĖAVIMAS DYKAI.
Pataisymas \$1.00

Mes esame puikių dantinių pleitų gamintojai jau per šūvis 18 metų. Ateikite, leiskit mums parodyti kombinaciją PERMATOMO PLEITO su NEW HUE DANTIMIS.

Lawndale Dental Laboratories
HEJNA BROS.
Atdara iki 8:30 v. v. Subatomis iki 5 v. vak.
3945 W. 26th St. 1724 S. Ashland Ave.
Tel. Lawndale 2908 Tel. Monroe 9251

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,500,000.00
Atsargos fondas virš \$400,000.00

Dabar Mokame **3½% UŽ** Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12 Sub. 9 iki 8 vak. 4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED

PIRKIT SAU MATRACĄ TIESIAI IŠ DIRBTUVES

Wholesale Kaina
SUTAUPYKIT TARPININKŲ PELNĄ

Mes esame dirbėjai matracų, box springs ir studio couches

Mes atnaujiname senus matracus — vienos dienos patarnavimas.

Mes pristatome bet kur mieste. Nuosirdžiai kviečiame jus atlankyti mūsų įmonę.

Atsineškite šį Kuponą
SIS KUPONAS YRA VERTAS \$100 ANT KIEKVIENO PIRKINIO VIRŠ \$5.00

FABRIKĄ
1936-38 S. HALSTED ST.
Tel. MONROE 0377-0378

Naujienų Spulka
Permainingė Vardą
VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—
Universal Savings and Loan Association
Šioje Asociacijoje visi indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.
MOKA 3½% UŽ VISUS INDĖLIUS. Kreipkitės
1739 SOUTH HALSTED STREET

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštui
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per išsiuntinėjotus:
Viena kopija 3
Savaitei 18
Mėnesiui 75

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje,
paštu: (Atpiginta):
Metams \$5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui .75

Lietuvoje ir kitur užsienuose:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Anglija gauna 50 laivų

Po ilgų ginčų spaudoje dėl sumanymo parduoti Britanijai 50 "pasenujų" Amerikos karo laivų, prezidentas Rooseveltas sutiko tuos laivus Britanijai pervedti su sąlyga, kad Amerika už tai gaus keletą laivyno bazių Britanijos valdomosiose teritorijose. Tranzakcija jau yra padaryta, ir prezidentas pranešė apie ją kongresui, pridėdamas generalinio prokuroro opiniją, kuri sako, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė, taip pasielgdama, nepažengė nei šio krašto įstatymų, nei tarptautinės teisės.

Prezidentas Rooseveltas gerai padarė, atiduodamas tuos laivus anglams. Amerikai jie buvo beveik nereikalingi, o anglams jie bus didelė pagalba. Jie netinka vartoti mušyje prieš modernią karo laivyną, bet jie yra geri lydeti prekybos laivus ir ginti juos nuo submarinų ir lektuvų. Gavusi iš Amerikos tuos senus karo laivus, Anglija galės suvartoti juos savo prekybos apsaugojimui jurose, o savo naujus karo laivus, kurie iki šiol atlikdavo tą pareigą, galės arba pasiųsti prieš italus į Viduržemio jūrą, arba laikyti prie savo krantų, besirėmiant atremti planuojamą nacių invaziją. Kritingoje valandoje 50 karo laivų gali kartais nulemti svarbų mušį, arba ir visą karą.

Fašistai, komunistai ir izoliacijos šalininkai, žinoma, rėks, kad Rooseveltas tempia Ameriką į karą. Bet jų nėra ko paisyti. Vieni jų nori, kad Hitleris laimėtų karą, o kiti "nepaiso", kas atsitiks su Europa. Todėl, kai tik-tai Amerikos valdžia padaro kokį žingsnį, paremdama Hitlerio priešus, jie tuojaus protestuoja. Bet jie neprotestavo, kuomet naciai puolė kultūringas neutralias šalis (Norvegiją, Holandiją, Daniją, Belgiją). Milžiniška dauguma Amerikos žmonių nori, kad Hitleris būtų sumuštas, ir jie prezidento Roosevelto nesmerkės, bet jį pagirs, kad jisai suteikė Anglijai pagalbą.

Veidmainingi "taikos" apaštalai

"Taikos mobilizacijos kongresas", kuris prasidėjo pereiną šeštadienį Chicagos Stadiume, išėjo nekoks. Visi žymesnieji žmonės — senatorius Nye iš North Dakotos, senatorius Clark iš Idaho, liberalas Willard iš New Yorko, ir k. — atsisakė dalyvauti, kuomet jie patyrė, kad tą "kongresą" kontroliuoja komunistiški penktakojai, kuriems rupi ne taika, bet Maskvos politika. "Kongreso" atidarymo sesijoje beveik du trečdaliai vietų sve-tainėje buvo tuščios.

Jeigu to maitingo sumanytojai būtų buvę nuoširdūs tarptautinės taikos pritarėjai, tai jie būtų nepraleidę progos pasmerkti agresorius, kurie dabartinį karą pradėjo. Kas tie agresoriai, žinojo visas pasaulis. Bet "taikos kongresas", pasirodo, apie juos nebuvo girdėjęs. "Kongreso" lyderius norėjo apšviesti automobilių darbininkų unijos vieno lokalo (iš Flint, Mich.) delegatą. Jie pasiūlė rezoliuciją, kurioje įvardijami, kaip agresoriai, Vokietijos ir Rusijos diktatoriai; bet pirmininkas neleido tos rezoliucijos nei svarstyti, nei balsuoti. Vietoje jos, "kongrestui" buvo pasiūlyta kita rezoliucija, kurioje apie agresorius nėra nė vieno žodžio.

Tokių būdų tas "taikos kongresas" tapo numaskuotas, kaip totalitarinių diktatūrų pakalikų sueiga.

Begėdiškumas

Šiomis dienomis pagrįžo į Ameriką skaitlingas burys (apie 70) Amerikos piliečių, gyvenusių Lietuvoje. Jie iš tenai išvyko, kuomet sovietų valdžia prijungė Lietuvą prie Rusijos. Jie buvo iškelti iš Amerikos dėl to, kad jie norėjo gyventi nepriklausomoje Lietuvoje; todėl naturalu, kad jiems tenai pasidarė neįauku palikti, kuomet Lietuvos respublika išnyko.

Ne vienas tų pabėgėlių jau yra papasakojęs savo įspūdžius spaudai. Įspūdžiai šiurpūs ir, žinoma, labai nepalankūs bolševikiškiems Lietuvai okupantams. Bet už tai, kad tie amerikiečiai smurtininkų negiria, tai lietuviškų komunistų lyderis Antanas Bimba išpludo juos bauriausiais žodžiais "Laisvėje"! Jisai apie juos rašo:

"Dar laivų plaukdami jie jau sudarė planus, kaip ir kokią smetoninę smalą jie čia virs.

"Ir dabar jie pasileis darban. Vieni verks, kiti keiks naują Lietuvos santvarką. Kai kurie jų lavinti tame amate. Mat, daugelį metų Lietuvoje jie gyveno iš išnaudojimo ir apgavystės.

"Tai svetimi paukščiai, Lietuvos priešai. Jie pavojingi šiam kraštui, nes čia jie sės fašizmo sėkla, tarnaus Vokietijojai susuktam smetoniniam lizdui, kuris yra Hitlerio globoje.

"Amerikos lietuviai privalo apsisaugoti nuo tų svetimų ir pavojingų paukščių." ("Laisvė", rugpjūčio 31 d. 1940 m.)

Šitaip begėdiškai Bimba drįsta plusti ir purvais drapstyti žmones, kurie nieku nėra nusidėję nei Lietuvos, nei Amerikos įstatymams! Ar jisai pagalvojo, ką jisai šitokių piktžodžiavimų gali išsukti?

O jeigu tie žmonės, kuriuos jisai vadina apgavikais ir pavojingais šiam kraštui paukščiais, ims ir pasiteirauts, ar nėra "pavojingi šiam kraštui paukščiai" pats Antanas Bimba su savo bendradarbiais "centro biure"? Šmeižtais ir denunciacijomis Stalino pakalikai ne užims burnos žmonėms, kurie nori pasakyti tiesą, o tik dar labiau sukels prieš save visuomenę.

APŽVALGA

BUVO SLAPTAI MASKVOS AGENTAI

Pernai metais po Amerikos lietuvių kolonijās važinėjo vienas "Lietuvos Žinių" korespondentas, Juozas Jurginis. Jam čia rengė prakalbas komunistai, bet jisai sakėsi esąs ne komunistas, o "bepartyvis". Tačiau Kauno "Elta" praneša, kad J. Jurginis jau pagrįžo Lietuvon ir yra paskirtas "užsienių reikalų ministerijos politinio departamento (t. y. žvalgybos skyriaus) direktorium.

Komisaras Dekanozovas į tokią vietą nebutų skyręs Jurginio, jeigu jisai nebutų ištikimas Maskvos agentas.

Bet kokių būdų tas gaivalas buvo prisiplakęs prie "Lietuvos Žinių"? Atrodo, kad į val. liaudininkų dienraščio korespondentus jį buvo įpiršęs Jonas Šimkus, kuris buvo po dienas redakcijos sekretorius. Jisai buvo apsimetęs liaudininku, bet slaptai tarnavo Stalinui. Kai tik-tai Dekanozovas paskyrė Paleckį ministeriu pirmininku, tai Jonas Šimkus tuojaus gavo vyriausiojo redaktoriaus vietą prie "Liet. Aido" (kuris vėliau buvo pakeistas į "Darbo Lietuvą").

Matyt, kad tokiu slaptu bolševiku agentu buvo ir "liaudies poetas" Liudas Gira, kuris seniausiu tarnavo Lietuvos žvalgyboje, paskui buvo "bepartyvis", o Smetonos režimo laikais buvo pasidaręs karštas tautininkas.

Tokių "škurnikų" Lietuvoje yra ir daugiau.

PRIVATINĖ ŽEMĖS NUOSAVYBĖ PANAIKINTA

Jau daugiau, kaip prieš mėnesį laiko buvo pranešta, kad bolševikai Lietuvoje suvalstybinio visos žemės, t. y. paskelbė, kad visą žemę Lietuvoje priklausau valdžiai. Buvo apie tai rašyta ir "Naujienose".

Bet komunistai bandė tas žinias užginėti ir net priklausijo "Naujienuoms" melavimą. Chicagiškis Stalino penktakojų organas rugpjūčio 23 d. rašė taip:

"Lietuvoje tokio įstatymo, kuris nusako, kad visos žemės turi būti paimta (paimtos) ir valstybės rankas, nėra..."

"Taigi, Naujienuos bauriai meluoja apie įstatymą, kurio visai nėra.

"Kad Lietuvoje gali rasti panikos apimtų ukininkų, tai galima pasakyti, nes ten jau yra tokie melagiai, kurie gaudiną žmones, kaip 'Naujienu' stabas, ir gal yra jiems patikimieji, bet tai ne kalta atkeltiems iš SSSR gilumos rūsams ar kam kitam, kas bus jai ištikimesnis. Lietuva dabar yra Sovietų Sąjungos pasienis, o pasienyje valdžia visuomet sten-

giasi turėti "lojalius" gyventojus.

Jeigu strategiskais (t. y. militariniais) sumetimais Stalinas atgrūdo į Lietuvą šimtus tūkstančių raudonarmiečių, tai juo labiau jam rūpės, taisy pačia sumetimais, Lietuvą kolonizuoti ištikimais Rusijos imperializmui žmonėmis. Lietuvos ukininkai nebuvo ir nėra bolševizmo draugai. Todėl Stalinas ir atėmė jiems žemę, paversdamas ją valdžios nuosavybe, kad komisariai galėtų elgtis su ja kaip tinkami.

VAIRAS-RAČKAUSKAS TARNAUJA SOVIETAMS

Kai prieš kokį mėnesį laiko "Naujienose" pasirodė idomus vieno iš Lietuvos pabėgusio asmens pasakojimas apie tai, kas Lietuvoje dedasi, tai komunistų laikraščiai ėmė spelioti, jogei tas asmuo tai — Karolis Vairas-Račkauskas. Jie priminė visokius Račkausko špilogelius, atliktus Amerikoje, Europoje ir Afrikoje ir sakė: "Tai matote, kokie žmonės eina su 'Naujienuis' ir smerkia Lietuvos liaudies valdžią!"

Bet asmuo, kurio pasakojimą apie bolševikų invaziją Lietuvos mes buvome idėję, yra visai ne Račkauskas. Vairas-Račkauskas dar tebėra Lietuvoje ir, pasirodo, jisai remia Paleckio "valdžią" ir sovietinę tvarką. Apie tai rašo "Amerika":

"Komunistų dėmesiai galime pranešti, kad K. Vairas-Račkauskas nebėgo iš Lietuvos, kad jis labai veiklus komunistų tarpe, kad "liaudies seimo" rinkimų proga, Lietuvos laikraščiuose yra atspaudintas atsisaukimas, kurį yra pasirašęs tas pats laisviečių išniekintais Vairas-Račkauskas. Jis drauge su kitais politiniais biznieriiais-aferistais kvietė lietuvių balsuoti už komunistų sąrašus.

"Kas yra Vairas-Račkauskas, visi gerai žino. Organizavo bendrovę, kurios visos nuėjo vėjais. Gavė tarnybą Lietuvos pasiuntinybėje Londone. Ten pridarė visokių bėdų, bet išsisuko ir net gavo naują paskyrimą Afrikoje, kur išeikvojo Lietuvos piliečių pinigų ir už tai buvo nuteistas kalėjimu. Dabar jis labai tinka prie kitų buvusiu nusikaltėlių, šiandien užimančių svarbias vietas."

Ką dabar komunistai sakys? Pirmą jie vadino Vairas-Račkauską "smetonininku", sukūtim; aferistu ir t.t. — kol jie žino, kad jisai yra priešingas Lietuvos sovietinimui. Bet kai dabar paaikškėjo, kad tas smetonininkas ir aferistas tarnauja Maskvos komisarams, tai jie turės pripažinti jį "tikru liudies draugu".

TRUMPOS ŽINIOS IS VISUR

Nukentėjo Manchesteris

LONDONAS, Anglija, rugp. 30 d. — Kelios vokiečių eskadros, susidedančios iš 15-20 orlaivų, kelis kartus puolė Manchesterio apylinkės. Jos buvo sutiktos smarkia ugnimi, bet vis dėlto kelios vokiečių lėktuvams pavyko prasprukti. Manchesterį vokiečiai padarė nuostolius. Tai viena pramoningiausių Anglijos apylinkių. Anglai nutarė tęsti darbą aliarimo metu. Darbininkai apieis savo frankius tik-tai tuo metu, kai vokiečių orlaiviai bus visai netoli.

St. Miščikas-Ziemys

Gyvenimo pamokos

(Iš žurnalisto užrašų)

(Tęsinys)

Bet tuo laiku, kai šie du ministeriai sėdėjo Petro ir Povilo tvirtovėje, vieną vakarą, Leonui važiuojant automobiliu, buvo paleistas jį ir kiti šuvis, kuris jo nors nesusižeidė, visgi buvo paskaitytas jam skirtu.

Ir Petro-Povilo tvirtovės igula rytojaus dieną paskelbė, jog ji tokia atentatų prieš savo vada nepraleis veltui ir už kiekvieną dabartinės valdžios sužeistą ar nužudytą asmenį — susaudys kelis areštuotus.

Kadangi abudu ministrai neturėjo iškeltos bylos ir bendrai buvo silpni, jų pažįstami ir draugai iki bus jų likimas išspręstas, nutarė: saugiau jiems bus kuri ligininė, negu tvirtovė, kur iš tiesų jurininkai gali juos suaudyti įvykus atentatui prieš kurį nors bolševikų valdžios asmenį, nors pats Leonas po to igulos paskelbimo pranešė Petro Povilo igulai, jog nei jų reikalas keršyti už teroristinius aktus ir tuoju pasirūpins pati valdžia, jei bus reikalinga.

Bet visgi saugumas tvirtovėje buvo menkas ir abudu ministrai, draugų pagelba ir užtarimu, gavo leidimus persikelti kaip areštuoti į Petrapiolio liginę, kur jie ir buvo jurininkų pristatyti ir palikti jurininkų apsaugai.

1918 m. sausio 6 d. jurininko Bazovo vadovaujama raudonarmiečių sargyba, keturių kareivių, perveda senus ir sirguliuojančius ministerius iš Petro-Povilo tvirtovės į liginę ir jų draugai lengviau atsistūsta.

— Jiems negresia joks pavojus — sako jų draugai. Bet tą dieną visai kitoje vietoje įvyksta kita scena, kurios nenumatė ir nežino abiejų Kerenskio ministerių, pergabentų liginėn, draugai.

Kuomet buvo duotas perdėmas pergabenti ministerius liginėn, sargybas paskyrė du mifficijos komisariai: Michailovas ir Kulikovas, kurie keturims raudonarmiečiams, kurie turėjo lydeti ministerius, davė suprasti, jog nieko neatsitik, jei tie du seniai liginės nepasieks ir vykstant su ministeriais, raudonarmiečiai planavo juos paklikti po lėdu, bet sargybos viršininkas Bazovas tam pasipriešino, nes apie šią intrigą nieko tikro nežinojo ir kaip senas kareivis žinojo, kad sargybos viršininkas turi areštuotus pristatyti ten, kur įsakytą.

Ministeriai atvyko į liginę ir buvo prie jų pristatyti raudonarmiečiai sargybininkai, tie patys, kurie juos pristatė liginėn.

Bet Bazovas, kuomet pranešė Komisariui Kulikovui, jog ministrai jau liginėje, buvo su pašaipu sutiktas Kulikovo ir davė anam aiškiai suprasti, jog liginėn buvo tie du ministrai pergabenti dėka jų draugų įtakos, kad nebutų nužudyti, o jie to verti.

Kodėl komisaras Kulikovas taip nepakentė šių dviejų senųjų ministerių, kurie revoliucijai niekuo neprisizengė, sunku suprasti, bet to pakako, kad Bazovas sutiktų dalyvauti ant-rame akte.

Ir iš tiesų, tą patį dieną, tik jau naktį, prie liginės prisartinio jurininkai vadovaujami Bazovo, kurie liginės sargybininkams pranešė, jog atėjo pakleisti sargybą. Kadangi raudonarmiečiai pažino buvusį sargybos viršininką Bazovą, pasifėmė savo šautuvus nuėjo namon.

Ir ministrai, jaučiasi ramūs naujoje vietoje, staiga išvydo

besiveržiančius jų kambarin jurininkus, kuriems kelią apšvietė žibaline lempa Bazovas. Įėję sušuko, jog pakankamai gėrę žmonių kraują ir dabar užmokės už penktų metų ekzekucijas, kuriose nieko bendro abudu neturėjo.

Estas jurininkas Kreis puolė Singarevą smaugti, gi antras jurininkas, taip pat "Čaika" laivo, vienu suviu nudėjo Kokoškina. Antras šovikas buvo Matvejevas.

Atlikę savo darbą, pasitraukė nuoduodami, jog nieko bailsaus čia neatsitiko. Singarevą estas taip pat pribagė kulipka.

Kiekvienas pažūrėjęs į šį įvykį turėjo pripažinti, jog įvyko saivališkumas, kuris vertas baumės ir dar griežtos, nes toki aktai, tuo labiau tokiais neramiais laikais tiek pavojingi, jog dargi kam tarnauja, gali būti praigastingi. Saivaliavimas, daugiau, negu kas kitas, lazda su dviem galais: šiandien tavo naudai saivaliavimas, ryt prieš tave ir jei laiku neužkirsi kelio, padidinsi pavojų.

Jeigu tai gali suprasti paprastas žmogus, tuo labiau tai suprato revoliucijos vadas Leonas.

Ir kuomet rytojaus dieną, sausio septynią, Leonas sužinojo, kad įvyko barbarė žmogžudystė, pirmiausia pareikalavo, kad žmogžudžiai būtų nužudyti, nubausti.

Kaip pasakoja liudininkai, nors Leonas visą laiką buvo ramus ir nekreipė jokie dėmesio į vykstančius šaudymus bei kitus saivališkus aktus, po šių ministerių suaudymo pasiuto ir reikalavo kaltininkus busti, nes jei kiti nužudyti buvo nužudyti sūlig įsakymo arba paprasčiai sugriebti gatvėje, tai šie du buvo valdžios žinioje ir už juos atsakė valdžia. O kadangi valdžia, kokia ji bebūtų, turi būti tvirta, Leonas daužė kumščia Smolno institute reikalaudamas bausmės žmogžudžiams.

Ir tai buvo aišku, bet...

III. Auškštos politikos pamoka

Sakoma, jog kuomet Sinkleris parašė savo romaną "Pelkės", daugelis amerikiečių nenorėje skerdyklų konservų valgyti bijodami, jog gali valgyti žmogieną, darbininką, kuris įsi-vėrtė į katilą.

Tą patį galima pasakyti apie politiką.

Nėra biauresnio amato kaip politika, siekimas valdžios ir ją pasiektis išlaikyti.

Jei musų istorijos vadovėliai bent kiek papasakotų, kokių būdu įvyko valdžios pasikeitimai, tos didžios reformos pasaulyje, kurios atnešusios arba turėjusios atnešti žmonių laimę ir laisvę, tikrai išsižadėtų tų laisvių atsiduodančių netik klanais kraujo, bet ir asaromis, prakeiksmams, intrigo-mis, tokiomis biurubėmėmis, kurių nei vienas negalėtų pateisinti.

Bet, gerbiamieji, gyvenimas kova už buvį ir toje kovoje, kaip ir kiekviename kare, visi ginčlai geri ir žmonės niekuomet nemato kas buvo, kokių keliu tai ar kas kitas pasiekta, bet kas gauta, kas per pasiek-mės tos kovos.

(Bus daugiau)

GERB. Naujienų skaityto-jos ir skaitytojai prašome pirkinį reikalais eiti į bus krautuve, kurios skelbiama Naujienose.

Gasu Bendrovė Gražins \$6,377,242 Vartotojams

Netrukus išsiuntinės Pirmą 100.000 Cekių.

Už kelių dienų Chicago gaso bendrovė, Peoples Gas Light and Coke Company, pradės siuntinėti čekius vartotojams Chicagoj, sugrąžindama jiems \$6,377,242.

1938 metais bendrovė pakėlė gaso sąskaitas, pridėdama po 30c už kiekvieną mėnesį. Bet po ilgos kovos teismuose, bendrovė pralaimėjo, ir tas pakėlimas buvo panaikintas. Rezultate ji turi visus aktra sukolektuotus pinigus sugrąžinti vartotojams, kurių Chicagoj yra apie 860,000. Jie vidutiniai gaus po \$7.50.

Cekius pirmam 100,000 vartotojų bendrovė išsiuntinės dar šią savaitę.

VAKAR CHICAGOJE

Bankų apiplėšėjimams sumažėjus apdraudų bendrovės sąjunga vakar paskelbė, kad sumažina apdraudas bankams nuo 12.5 iki 45%. Bankų apiplėšėjimas daugiausia sumažėjo šunaičius garsiąją John Dillinger gaują ir kelias kitas mažiau pagarsėjusias piktadarių šaikas.

Vakar visi Chicago teismai atsidarė rudeninam terminui. Nuo liepos mėnesio iki Labor dienos teismai atostogavo ir kiekvienam skyriui buvo tik po vieną teisėją nepaprastoms byloms svąrsyti. Superior ir Circuit teismai turės labai daug darbo, nes yra užsilikę nesvarstytų 7,100 divorsų bylų.

Vakar apskričio teisėjas James F. Fardy užėmė vyriausio kriminalio teismo teisėjo vietą. Iki šiol tas pareigas ėjo roslanclietis John Prystalski. Iš kriminalio teismo Prystalski dabar grįžta į Circuit teismo civilių bylų skyrių.

Ivairios Chicago spaustuvininkų organizacijos ruošiasi švesti spausdinto žodžio 500 metų sukaktuves. Iškilmės teisis per savaitę laiko, nuo rugsėjo 29 iki spalio 5 d.

Po vasarinių atostogų vakar atsidarė Chicago viešosios mokyklos. Prie knygų vieni noromis, kiti nenoromis, grįžo 764,000 Chicago vaikai.

Lėktuvo nelaimėje prie Hammondo, žuvo 28 metų jaunuolis Walter Lisczak, nuo 4807 Cary avenue, Indiana Harbor. Jo brolis, 30 metų Rudolph, kuris lėktuvą vairavo, išliko sveikas. Liudininkai pasakoja, kad lėktuvas darė įvairius triukšus ir staiga nukritęs susikūlė į Nickel Plate geležkelio bėges prie Kennedy street, Hammonde.

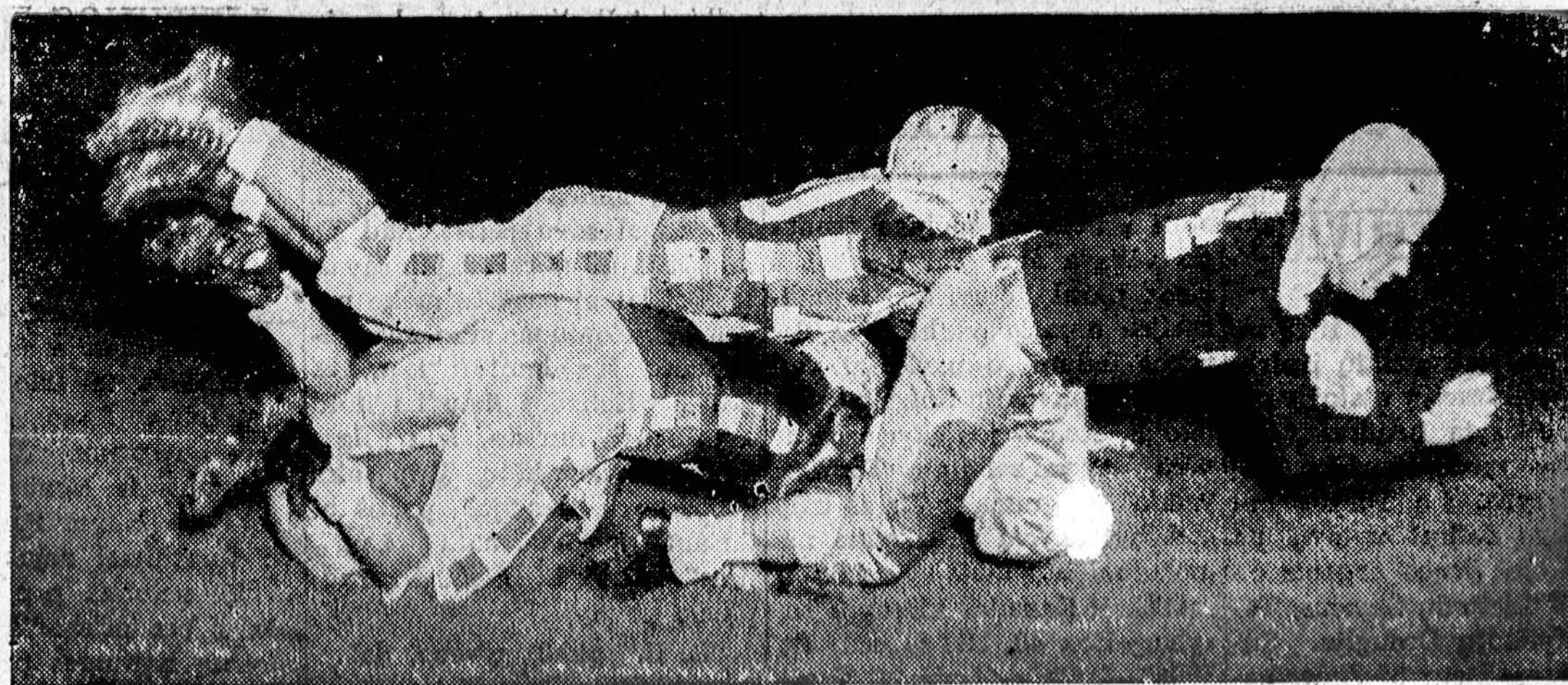
Prie Walnut ir Oakley gatvė buvo nušautas nežinomas, apie 45 metų vyras. Netoliese buvę policistai švius girdejo, bet atbėgę prie nušautojo užpuolikų ncherado. Nušautasis buvo apie 5 pėdų, 11 colių aukščio ir svėrė virš 200 svarų.

Iš automobilio, pastatyto garaže ties 6232 Kimbark avenue plėšikai pasivogę 32 moteriškas sukneles. Jos priklausė sąsėmūnui George Applegate, gyv. adr. 6241 Kimbark avenue.

Federaliam teisme, prieš teisėją J. P. Barnes, dabar yra teisiamas William R. Johnson, taip vadinamas Chicago "gerbiųjų karalius". Jis yra traukiamas atsakomybėn už tariamą nesumokėjimą income tax-ų už \$1,887,864.

Amerikos viešelių administracijų žinomis per Labor Day šventes įvairiose automobilių nelaimėse žuvo 325 žmonės. Škaitylinė apima visas Jungtines Valstijas. Vien Illinois valstijoje žuvo 32 žmonės.

26 metų Edward Chrzanowski, 8203 South Michigan avenue, pereitą šeštadienį rengėsi atostogoms. Susikrovė viską, kas reikėjo, į valizes, ir kelioms valandoms išėjo iš bu-

CHICAGO. — Packers profesionalų futbolo komanda laimėjo rungtynes iš rinkinių kolegijų futbolininkų komandos.

to. Kai grįžo, valizių neberado, ir neberado visų savo rubų. Jam išėjus, butan įsigavo piktadariai ir viską iškraustė. Gal jie dabar išvažiuo atostogoms, su Chrzanowskio daiktais.

7 metų Vahran Knarian, 1545 West 120th street, pasi- metė išvažiuo su tėvais į Riverview Parką. Neturėdamas pinigų karferiui, berniukas nutarė eiti namo pėkščias. Ėjo mylią, ėjo antrą — o River- view Parkas toli Northsidėj — ir su kiekviena mylia berniuko pasiryžimas pareiti namo mažėjo. Pagaliau, prie 22-tros ir Western priėjo prie policisto ir verkšlėdamas pasiskundė, kad jo kojutės labai, labai pavargusios. Policistui berniuko pagailo — jam nupirko lunčių ir likusią dalį kelio užbaigė automobiliu.

AUTOMOBILIŲ NELAIMES

Chicagoj ir apylinkėj automobiliai vakar ir užvakar užmušė sekamus žmones:

William Dulcos, 16 metų mokinį iš Carl Schurz mokyklos. Jis buvo suvažinėtas prie Marine Drive ir Irving Park Road. Už įvykį policija suėmė 34 metų chigiečių Erwin Boeglin, nuo 3901 Sheridan Road. Jis prisipažino, kad buvo gerokai išgėręs degtinės ir sėdo mašiną vairuoti būdamas nevisai blaivus. 16 metų Kathe Zoder, 1717 Henderson street, užimūštojo draugė, buvo sunkiai sužeista.

Trims automobiliams susikulus prie Bloomington, Ill., žuvo 2½ metų berniukas, Joseph Lopeparó, sunus chigiečių T. Lopeparó, nuo 1117 Chestnut street. Aštuoni kiti žmonės buvo sužeisti.

Nežinomas, apie 55 metų amžiaus vyras žuvo po automobilio prie 16-tos ir Canal gatvių.

Ieško "Gražiausių" Rankų

Štai proga gražioms panelėms patirti ar jos turi gražias rankas.

Ateinančią savaitę Sherman viešbutyje įvyks 21-mas American Cosmeticians National Association suvažiuojamas. Jo

proga įvyksta konkursas išrinkti gražiausią porą moteriškų rankų.

Konkursas atdaras visoms merginoms, o blankas galima gauti adresu 127 North Dearborn street, organizacijos raštiniėje.

Roselando Kultūros Draugijos Susirinkimas

Roselando Liet. Kultūros Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 5 dieną, 7:30 vkaare, Liet. Darb. svet., 10413 So. Michigan Ave. Susirinkit skaitlingai, nes bus darbininkų rinkimas sekmdienio 8 d. rugsėjo išvažiuo- vimui.
S. Dilis, Rašt.
226 W. 110th Place.

Chicago's Draugijų Klubų Valdybos 1940 Metams

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTE- RŲ KLUBO VALDYBA 1940 ME- TAMS: Matilda Slančauskienė — pirmininkė, 10560 Edbrooke Ave.; M. Naverauskienė — Nut. rašt., 10320 So. Wallace St.; Anna Dargienė — Fin. rašt., 10520 So. State St.; Paulina Stasiulis — Kasos glob., Sophie Šatkauskas — Kasierka, 10835 Edbrooke Ave.; Stumbrienė — Maršalka, Streulienė — koresp.; Antanėte Swart — korespondentė. Susirinkimai yra kas mėnesio antrą trečiadienį, 7:30 val. vakaro, 10413 So. Michigan Avenue.

BRIDGEPORTO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ SĄJUNGOS VALDY- BA 1940 METAMS: John Bagin — Pirmininkas, 3442 S. Union Ave.; Kazimieras Visockis — Pagelb., 2931 S. Emerald Ave.; Stanislovas Kunevičius — Nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Domininkas Gulbinas — Fin. rašt., 3144 So. Wall- ace St.; Jonas Motiejunas — Kontr. rašt., 3400 So. Union Ave.; Petras Balsis — Kasierius, 5653 S. Throop St.; Leonas Laudanskis — Maršal- ka, 3130 So. Halsted St. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vakaro, Chi- cago's Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

SIMANO DAUKANTO DRAUGI- JOS VALDYBA 1940 METAMS: Wm. Kriščiunas — Pirm., 1014 E. 93rd St., tel. Regent 8835; J. Racevicia — Pirm. pagelb., 3326 S. Union Ave.; P. Killis — Nut. rašt., 3347 So. Lituanica Ave.; A. Kaul- lakis — Fin. rašt., 3842 So. Union Ave.; Iz. Masaitis — Kontr. rašt., 4539 So. Whipple St.; J. Malinauskas — Iždo glob., 6551 South California Ave.; A. J. Zalatoris — Iždininkas, 827 W. 33rd St.; A. Vilksis — Knygyno prižiūrėtojas, 831 W. 33rd St.; K. Valaitis — Maršalka, 7104 Emerald Ave.; Dr. J. P. Poška — kvotėjas, 3133 So. Halsted St., tel. Victory 3687; K. Valaitis — Ligonių prižiūr. Susirinkimai įvyksta kas naujo mėn. pirmą sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų.

MORNING STAR KLUBO VALDY- BA 1940 METAMS: Pirm. — Anta- nas Shimkus, 2851 Lyndale Ave., Vice-pirm. — Jonas Petrauskas, 3244 So. Morgan St.; Užrašų rašt. — Mike Čepulj, 3327 Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; Fin. rašt. — Bruno Rogers, 2345 N. Kedzie Blvd., tel. Spaulding 3180; Fin. rašt. — Stasys Beneckis, 3247 W. Beach Ave., tel. Belmont 5923; Kas. glob. — Antanas Lungewicz, 1814 Wabansia Ave., tel. Hum- boldt 2285; Ižd. — Louis Striupas, 3636 W. North Ave., tel. Spaulding 0745; Maršalka — Antanas Budvitis, 1825 W. Wabansia Ave. Susirinkimai įvyksta kas naujo mėnesio pirmą ketvirtadienį, 3800 West Armistage Ave.

LIETUVIŲ KEISTUCIO PAŠALP. KLUBO VALDYBA 1940 ME- TAMS: Frank Jakavičia — Pirmininkas, 2857 So. Emerald Ave.; J. Stud. — Vice-pirm., 2453 W. 45th Place; Helen Chapas — Prot. rašt., 4403 So. Albany Ave.; F. A. Zubaš — Fin. rašt., 4301 Archer Ave.; J. Škeberdytė — Kontr. rašt., 3215 W. 64th Pl.; N. Viršitienė — Iž- do glob., 3435 So. Wallace St.; Nick Klimas — Kasierius, 4516 So. California Ave.; Dr. M. Strikolis — kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave.

L. ZAGARIEČIŲ KLUBO VAL- DYBA 1940 METAMS: P. Arlaus- kas — Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas — Pirm. Pagelb., 1803 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis — Nut. rašt., 1525 S. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondro- tas — Fin. rašt., 113 W. Germania place; E. Ramasauskienė — Kontr. rašt., 1218 S. Independence blvd.; St. Niprikas — Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Glo- bėjai: A. Mieravicius, 2539 W. 46th pl., ir F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas — Korespond., 1414 S. 49th St., Cicero, Ill.; K. Balčūnas — Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi vie- na kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą po- piet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ DRAUGYSTĖS SUSIVIENIJIMAS VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. — Geo. Jakubauskas, 3541 South Halsted St.; Vice-pirm. — Ant. Za- lagėnas, 7132 So. Racine Ave.; Nut. rašt. — Walter Pankauskas, 549 West 18th St.; Kasierius — Mikas Bankevičius, 628 W. 18th St.; Fin. rašt. — Petėr Viršila, 3435 So. Wallace St.; Kontr. rašt. — Jonas Statkus, 1715 So. Newber-

ry Ave.; Kasos glob. — Juozas Kikas, 644 W. 18th St., ir Ona Jucevičienė, 1960 Canalport Ave. Durų sargas — Juozas Gereltaus- kas, 3132 So. Emerald Ave. JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS IR KULTūros KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirmininkas Jon- nas Jankus, 1118 E. 65th St.; Vice-pirm. — Viktoras Kazimerai- tis, 4080 So. Campbell Ave.; Nut. rašt. — B. Vaitekunas, 5211 South Kildare Ave.; Finansų rašt. — Stella Micevičiūtė, 6925 South Artesian Ave.; Kontrolės rašt. — M. Laučienė, 1118 E. 65th St.; Kasierius — Steponas Kaniušas, 3510 W. 63rd St.; Kasos glob. — N. Micevičienė, 6925 S. Artesian Ave.; Kasos globėjai: M. Dantienė, 4535 S. California Ave., ir M. Miravicienė, 2539 E. 46th Pl.; Koresp. — Dėdė Vaitekunas. Susirinkimai įvyksta kas antrą sek- madienį kiekvieną mėnesį, 1:30 val. popiet, Hollywood salėj, 2417 W. 43rd St.

TEISYBĖS MYLETOJŲ DRAU- GYSTĖS VALDYBA 1940 ME- TAMS: Joe Balchunas — Pirm., 3200 So. Lowe Ave.; P. P. Killis — Pir- mininko pagelb., 3347 S. Litua- nica Ave.; A. Kaulakis — Nut. rašt., 3842 S. Union Ave.; F. Kas- per — Fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Z. Grigonis — Kontr. rašt. P. Juozapavicius — Iždo glob.; J. Rachunas — Iždininkas, 3137 So. Halsted St.; L. Jucius — Maršalka, Dr. J. P. Poška — Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687; K. Valaitis — Ligonių pri- žiūrėtojas. Susirinkimai atsibuna kas mėnesio antrą sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditori- joj, 3133 S. Halsted St. Į draug- ystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amž.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VY- RŲ IR MOTERŲ PAŠALP. KLUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. — Geo. Medalniskas, 233 S. Cent- ral Ave.; Pirm. pagelb. — John Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Raštinkas — M. Medalniskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. — Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; Kontr. Rašt. — V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius — M. Kazimias, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai: — M. Davidsonis ir J. M. Bruchas; Maršalka — A. Babus; Reporteris — John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Daktaras — Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekma- dienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

11,129 Ateiviai Nepiliečiai Jau Užsiregistravo

Pašto viršininkas, Ernest J. Krueger, praneša, kad jau 11,129 ateiviai nepiliečiai užsiregistravo Chicagoje. Keletas tukstančių daugiau aplankė pašto raštines ir gavo "Form AR-1" (pavyzdinę blanką). Pavyzdines blankas galima parsinešti namo ir ten, su pagal- ba draugų ir šeimos narių, jas išpildyti.

**UZEIKITĖ PAS
PETE YOUNG**
Narys: 271 Am. Legion Post., Chicago's Lietuvių Draugijos.
SCHLITZ ALUS
82nd ir Kean Avenue (prieš Tautišku kapinių vartus)
WILLOW SPRINGS, ILL.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Victory 4966
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Paisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas Pina! apdraustas.

Remkite Lietuviška Žydka
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

10-tas Metnis Išpardavimas
Visos ainos Numašos
NAUJOS APŠILDYMAS
4 kambarių namu
\$212 Pina!
Neretkia įmokėti
36 Mėnesiai išmokėjimui
WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustum forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynal-Likierial-Gėrimai į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Sophie Barcus RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Įsigykite večiausias žinias muziką ir kitus domius pranešimus.

MADOS

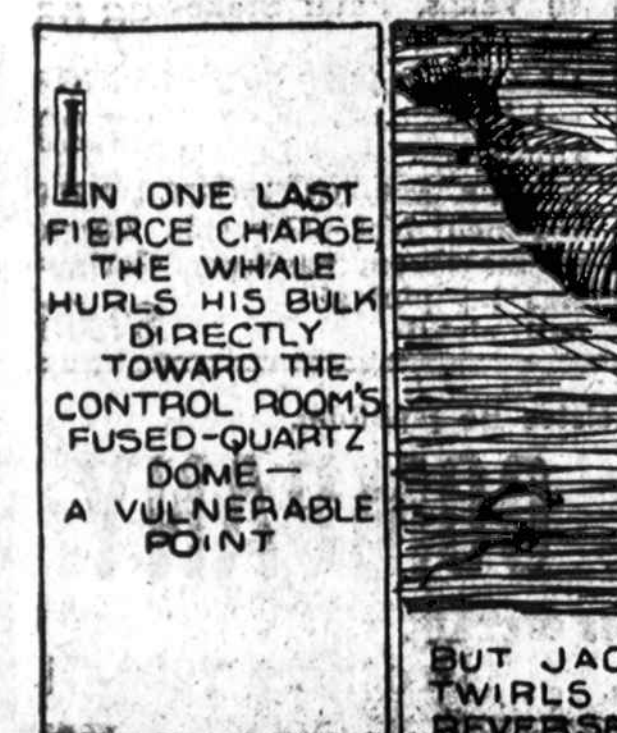

No. 4534 — Mergaitėms suknelė. Sukirtos mieros 6, 8, 10, 12 ir 14 metų.

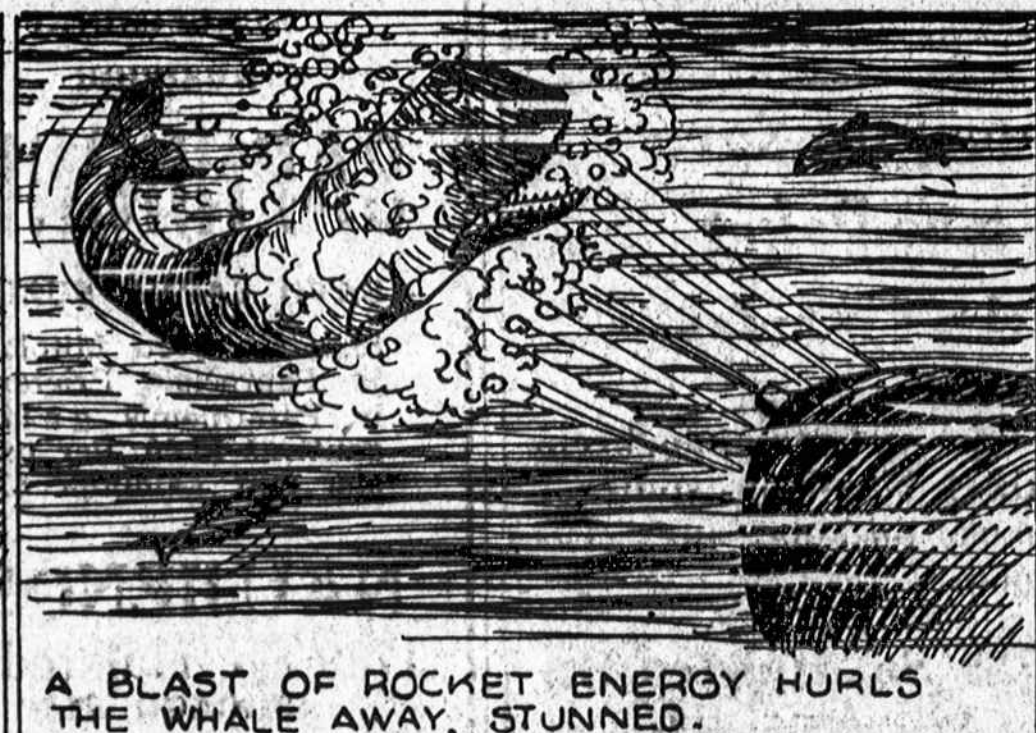
Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prasome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miėrį ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigus arba pašto ženkeliais kartu su užsaky- mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krukėnę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Pildyti ir valyti)

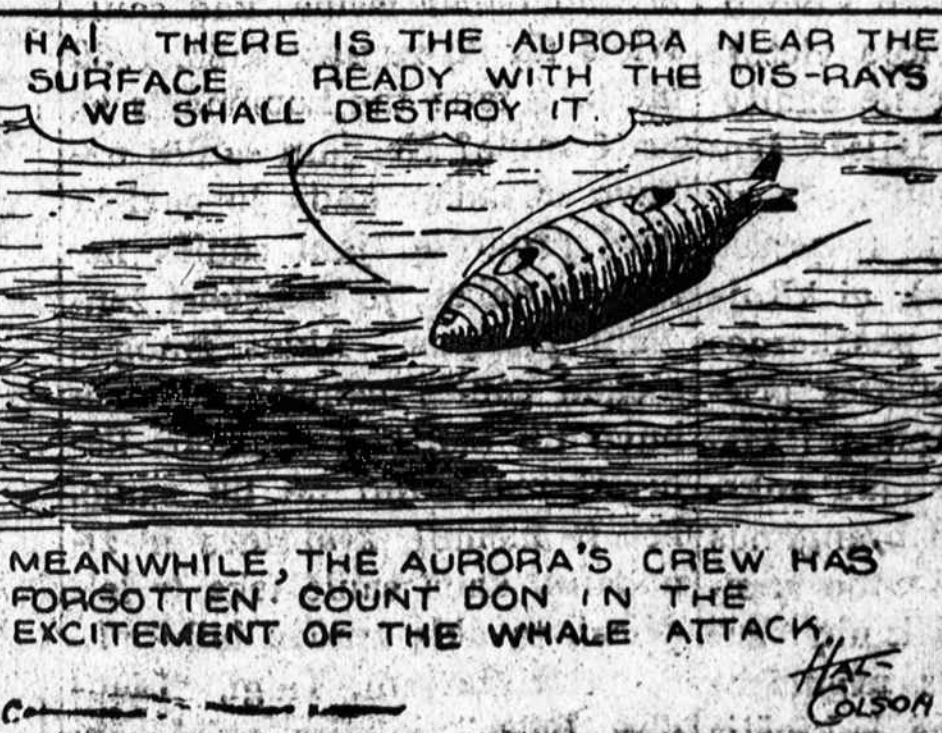
JACK SWIFT

BUT JACK, WITH DISASTER AT HAND, TWIRLS A VALVE RELEASING THE REVERSE ROCKET POWER

A BLAST OF ROCKET ENERGY HURLS THE WHALE AWAY, STUNNED.

MEANWHILE, THE AURORA'S CREW HAS FORGOTTEN COUNT DOWN IN THE EXCITEMENT OF THE WHALE ATTACK.

Kanados Lietuvių Žinios

ATSISĀUKIMAS Į KANADOS LIETUVIUS

Lietuvos nepriklausomybės praradimas ir Kanados karo rimties padėtis pastato prieš mus, Kanados lietuvių, milžiniškus uždavinius. Šis momentas reikalauja iš mus visų srovių, visų organizacijų ir paskirčių veikėjų didžiausio vieningumo, sklandžiausios nuotaikos ir susitarimo išvystymui galiną sąjūdžio kovai už išlaisvinimą nepriklausomos Lietuvos, parėmimą demokratijoms nuagaletis rudos—raudonos—juodos diktatūrai, kuri pasimono ugnimi ir geležimi sunaikinti pasaulio civilizaciją. Mums teks savo pasiūlymą ir kilniais darbais nuplauti juodą dėmę nuo Kanados lietuvių gero vardo, kurį sutėrė savo veikla surusėję lietuviški Maskvos agentai — penktakolunistai.

Šiandien Lietuvoje visu pasiutimu šėlsta raudonas teroras. Tikriausi Lietuvos sunys ir dukterys yra Maskvos teroristų žvalgybos kidnapinami ir žudomi, tukstančiai mūsų brolių ir seserų kėmiami kalėjimuose, žiauriai kankinami ir vežami ištrėmimui į Rusijos gilumą. Nė prie vienos svetimos valstybės režimo nebuvo tokio rimto mūsų tautai pavojaus, kaip dabar; nei caristinės Rusijos, nei kaizerinės Vokietijos režimai Lietuvoje taip neaikiškino mūsų tautos savistovumo, kaip dabartinis išdaviko Justo Paleckio režimas. Visos tos laisvės, kuriomis dalinai naudojosi įvairios politinės grupės, profesinės sąjungos ir tikybos profesiniai diktatoriai A. Smetonos režimo liko urmu sutremptos po lafų kaviniojo Stalino agento Justo Paleckio. Lietuviui yra įsakyta padvigubinti darbo našumą ir dirbti ilgesnės valandas; už drausta reikalauti didesnio atlyginimo už darbą ir skelbti streikus; visos nerusiškos (nekomunistinės) partijos panaikintos, tikyba persekiojama, uždaryta visa laisva spauda ir laisvos profesinės sąjungos; ant įeinančių ir išeinančių užsienį laišku uždėta biauriausia cenzura, kad pasaulio lietuvių neišgirstų tiesos žodį ir vaitojančio persekiojamų ir kankinamų mūsų brolių Lietuvoje balso. Lietuvos valstietis ir darbininkas pakliuvo verguven negirdėto mūsų tautos istorijoje. Šią sovietinę baudžiamą ir raudoną terorą karštai remia tik saujelė pardsavusių išdavikų, suspietusių apie Lietuvos mažytę komunistų partiją, kuri yra n ekas daugiau, kaip Maskvos žvalgybos agentūra. Su šių Lietuvos išdavikų klika eina ir Kanados surusėję lietuviški penktakolunistai, susispietę apie "Liudies Balsą".

Pavergta ir svetimos valstybės durkliu regimentuojama Lietuvos liaudis nenurims. Jau gauname žinių, kad ten vystosi stiprus pagrindinis liaudies judėjimas prieš Maskvos imperialistinius okupantus. Maskvos teroras ir pasaulio lietuvių ryžtingumas kovoti už atsteigimą demokratinės nepriklausomos Lietuvos pažadino prie vieningo darbo ir Kanados lietuvių. Kanados lietuvių urmu sustoję rėmę Lietuvos ir Kanados išdavikus, atsiskė duoti piniginių paramą komunikacijai organizacijai "Liudies Balsui", kuris iš dukart savaitinio dabar paliko tik savaitinį.

Vaduodamiesi šiuo nauju pasaulio ir Kanados lietuvių atbudimu Toronto veikėjai sumanė kurti kovai už išlaisvinimą Lietuvos bendrą organizaciją ir rugpjūčio 15 d. 1940 m. sušaukta nuo penkių įvairių srovių organizacijų atstovų posėdyje sudaryta bendrai veikianti kunas vardu Kanados Lietuvių Taryba. Šią Tarybą kol kas sudaro dešimt atstovų, po du nuo kiekvienos organizacijos: CCF Lietuvių Skyrius, Tėvynės Mylėtojų Draugija, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Sv. Jono Krikštytojo Pašalpinė Draugija ir Aušros Choras.

Be Lietuvos išlaisvinimo klausimo, ši Taryba remia visais galimais būdais Aliantų karo žygius prieš diktatūrą, nes Aliantų pergalėje glūdi ne tik pavergtų mažų tautų laisvė, bet ir laisvė visos žmonijos — laisvė spaudos, organizacijos ir susirinkimų.

Mes atsišaukiame į visas laisvas Kanados lietuvių organizacijas ir pavienius veikėjus

stoti į bendrą galingą frontą po vėlavą šios Tarybos. Laikyti šią lietuviškos organizacijos nutaria palikti šios Tarybos dalimi, o pavieniai veikėjai, Lietuvos ir Kanados mylėtojai, steigia jos skyrius, kuri nėra organizacijų. Tarybos veiklos programą ir žinias kaip sudaryti skyrių suteiksimė mokamai ir skubiai. Kreipkitės raštiškai: Kanados Lietuvių Taryba, Box 40, 324 Queen St. West, Toronto, Ontario, Canada, arba asmeniškai pas bile kurį iš žemiau pasirašusiųjų.

Lai gyvuoją laisva nepriklausoma Lietuva! Lai gyvuoją Aliantų pergalė!

- P. Kundrotas,
- J. Jokubynas,
- J. Samulevičius,
- V. Dagilis,
- A. Augutis,
- A. Frenzels,
- P. Lekšys,
- J. Novogoredskas
- S. Bačiunas,
- K. Bure.

Kanados Jonas.

MONTREALAS UŽ NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

(Centro raštinės pranešimai)

Kanados Lietuvių Tarybos centro raštinė Toronte gavo nuo A. Sakalo labai džiuginančią visiems Kanados lietuviams žinią. Jis praneša, kad suminėto klubo iniciatyva montrealiečiai sudarė komitetą Lietuvos nepriklausomybei atsteigti ir nutarė likti dalimi naujai susikūrusio Kanados Lietuvių Komiteto Atsteigimui Lietuvos Nepriklausomybės, su centru Toronte (dabar Kanados Lietuvių Taryba). Komitetan iejo, kol kas, trys draugijos.

Šią žinią Kanados Lietuvių Tarybos centro posėdis priėmė su didžiausiu entuziazmu. Montrealas yra didžiausia Kanados lietuvių kolonija ir ten bus galima išvystyti galingą sąjūdį už išlaisvinimą Lietuvos.

Centralinė Taryba gauna žinių, kad bus galima sudaryti jos skyrius ir kitose kolonijose. Visos žinios rodo, kad Kanadoje vystosi platus ir galingas sąjūdis po viena gerai centralizuota vadovybe, kuri duos iniciatyvą ir nurodymus visiems skyriams. Kur nėra organizacijų (komunikacijų ir komunistų nepriimtinos), galima sudaryti grupes iš 3 ir 5 lietuvių ir užmegsti ryšius su centru.

Rugpj. 26 d. laikytame Kanados Lietuvių Komiteto Atsteigimui Lietuvos Neprik. susirinkime nutarta pakeisti komiteto vardas į Kanados Lietuvių Tarybą. Toks pakeičimas padaryta praktiškais sumetimais: vardas trumpesnis, geriau angliškai skamba (Canadian Lithuanian Council); Taryba nesimaišys su kitais įvairiais komitetiniais uždaviniais ir bus vienintėlė to vardo organizacija Kanadoje; ir nors mūsų vyriausiasis obalsis ir darbas bus už atsteigimą Lietuvos nepriklausomybės, mes turėsimė ir kitų svarbių Kanados lietuviams reikalų, kurių vedmui Tarybos vardas geriau tinka, negu komiteto.

Kanados Liet. Tarybos Centras

Taisykite Savo Namus Pakol Viešas Atnige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujųjų spulka. gausi paskolą ant ilgu metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVOS ĮVYKIAI IR WINNIPEGIEČIAI

WINNIPEGO LIETUVIAI PASIPIKTINO PALECKIO IŠDAVIKIŠKA VALDŽIA

WINNIPEG, Man. — Kai vietos lietuvių pasiekė radijo pranešimas, kad Lietuva įžygiavo laudonoji armija su tankais ir kanuolėmis, tai kilo d didžiausias susjudimas. Žinia prasiplatino žaibo greitumu. Visi pradėjo nerimauti ir labai susirupino Lietuvos likimu. Pas visus buvo klausimas: nejaugi Lietuva ir vėl netenka n.p.i.l.us.m., bės ir per prievartą lieka prie sovietų Sąjungos prjungta?

„Bet štai pasirodė sudarėmai, jog Justas Paleckis sudarė naują valdžią. Winnipegiečiai kiek aprimo, manydami, jog Lietuvos nepriklausomybei pavojaus nebus. Visi pradėjo aptarti klausimą, kad Lietuvos liaudžiai gal tai ir į gerą išeis. Juo labiau, kad vad namosios palcekinės vyriausybės šukai buvo labai patrauklys. Tik pamanykite: buvo žadama įvesi demokratiškiausia santvarka, grąžinti visiems pilnas pilietines teises ir t.t.

Vėliau liko paskelbti seimo rinkimai. Tai dar labiau vietos lietuvius nuramino. Jeigu jau bus demokratišku būdu naujas seimas išrinktas, tai dėl Lietuvos likimo rūpintis nereikės.

Neilgai tomis ramnėiomis žiniomis teko džiaugtis, nes netrukus paaiškėjo, jog seimo atstovai buvo faktiškai Maskvos komisarij paskirti. Patys gi rinkimai buvo visai negudri komedija, kuri nė vieno protaujančio žmogaus negali suklaidinti.

Neteko ilgai laukti, kad tas marionetinių seimas „pareikalautų“ Lietuvos prijungimo prie „galingos Stalino imperijos“.

Visa ta prijungimo komedija buvo taip kvailiai suvaidinta, jog ji atidarė akis ne tik Lietuvos patriotams, bet ir daugeliui komunistų. Dabar demokratijos šalininkams jau pritarią ir daugelis tų, kurie į Maskvą žiūrėjo kaip į „išminties lajmynę“. Jie irgi piktniškai ir smerkia Paleckio valdžią, kuri judosiškai pardavė Lietuvos nepriklausomybę.

Tiesa, pastaruoju laiku pas kai kuriuos pradėjo pasireikšti kažkoks nusiminimas ir desperacija. Jie sako, jog prieš vėją neapsimoka užsti. Girdi, šiaurienų meška užriogino savo leteną ant Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių, ir čia nieko nepadarysi. Gyvename dabar tokius laikus, kada tas yra teisingas, kuris galingas. Protestai čia nieko nepadės.

Nemanau, kad būtų pagrindo tokiam beviltiniam. Keikia atsiminti, jog dabar viskas maminosi sparčiau, negu kada nors. Juk per paskutinius kehs mėnesius pasaulyje įvyko tokių dalykų, apie kuriuos niekas nedrįso ir manyti. Po metų laiko gali viskas, kaip sakoma, ir vėl aukštyn ko,omis apsiversi. Aras dar nepasibaigė. Niekas negali pasakyti, kaip j.s baigsis ir ką jis Europai atneš. Juk galimas daiktas, kad visi diktatoriai nusiris, kaip grybai, ir pavergtos tautos vėl atgaus savo nepriklausomybę.

Daugeliui juk ir pirma atrodė, kad Lietuva neturi mažiausios progos nepriklausomybę atgauti. Carai buvo tokie galingi ir tokie patvarūs! Bet kas atsitiko? Caras nusirito nuo sosto ir jo pavergtos tautos pradėjo nepriklausomai tvarkytis ir savstovą gyvenimą vesti.

Reikia tikėtis, kad tas pat atsitiks ir su „caru“ Stalinu. Ir juo jis greičiau nusiris nuo sosto, juo visoms mažosioms tautoms bus geriau: jos ir vėl galės nepriklausomai gyvuoti.

Tad nėra ko ir dabar nusiminti. Dirbkime, kaip dirbo tie, kurių pastangomis Lietuva savstovai nepriklausomybę atgavo. Anksčiau ar vėliau atgausime tai, kas mums teisėtai priklauso.

Winnipegiečiai visuomet mokėdavo vieningai veikti. Ir veikdami vieningai, jie sugebėjo padaryti tai, kuo dabar gali pasidžiaugti ir pasididžiuoti. Pavyzdžiui, jie įsigijo savo namą.

Šiuo atveju vienybė yra dar labiau reikalinga. Ir kiek galima spręsti, nebus sunku to vienybės atsiekti. Juo labiau, kad ir mūsų komunistai pasidarė visai sukalbami ir nepalankiai žiuri į Lietuvos įvykius. Mat, jie vis dėlto jaučiasi esą lietuvių ir jokių būdu negali pateisinti to, ką padarė Paleckio valdžia.

Butų, žinoma, klaidinga sakyti, jog visi komunistai taip mano. Yra ir aiškių išgamų. Štai kad ir Juozas Kebla, kuris iš džiaugsmo kailyje negalėjo tvertis, kai patyrė, jog Paleckis Lietuvą Maskvai padovanojo. Jis bėginėjo po Winnipe-

gą ir ragino lietuvius, kad jie siųstų Paleckiuvi sveikinimus. Tačiau tam išdavikiškam darbui niekas nepritarė. Net komunistai jam piktai atsovė: „Važiok pats į Lietuvą ir asmeniškai sveikink pavidikus.“

Dėl visko bus ne pro šalį šitą pasakytį apie J. Keblą, kuris garbina Staliną, o tuo pačiu metu biauriai išnaudoja šios šalies svetimgumą. Tai yra niekas daugiau, kaip savo rūšies parazitas, kuris jau kelinti metai gyvena be darbo ir ima iš valdžios pašalpą. Vienu laiku jis buvo išvaizavęs į kasyklas. Kiek padirbėjęs, jis ir vėl g. i. zo. Mat, tegul durniai dirba kapitalistams. Jis grįžo atgal ir vėl išsirusino sau pašalpą.

Tiesiog biauru, kad tokie parazitai orumsčia čia ramybę. Butų gerai, kad jis trauktų į bolševikišką rojų ir ten ant savo kailio patirtų visas to rojiaus saldybes.

Beje, pilnam jo charakterizavimui bus pravartu pr. min. i ir tai, jog jis stengiasi prisiplakti prie kiekvieno naujai atvykusio į Winnipegą lietuvių. Prisiplaka ir paskui prašo pinigų. Net patys komunistai jį vadina „modernišku ubagėliu“.

—Winnipegietis

Winnipeg, Man.

Padėkos žodis.

Mes Urbonai visai netikėtai likome vietos lietuvių pagerbti. Pagerbė mus surengimu „siarprizo parės“ mūsų vienuolikos metų ženybinio gyvenimo sukakties proga.

Parė įvyko rugpjūčio 10, d. Kadangi buvo susirinkęs puštinas burys svečių, tai negalėdami kiekvienam atskirai padėkoti, norime tarti širdingų acių visiems kartu viešai. Tiesiog nesurandame žodžių padėkai pareikšti.

Širdingai acių už nepaprastai vertingą dovaną (sidabrinį setą iš 59 šmotų). Acių draugėms Staponavičienei ir Paleiunienei už surengimą tos nelauktos parės bei gospadniavinę drauge su Buzuniene, Kvederavičiene ir Seserija Yauniškiene. Jos pagamavo šaunią vakarienę ir visus puikiai pavaišino.

Draugams Staponavičiui, Paleiuniui ir Matulevičiui didelis aciu už vaišinimą svečių šaltu alumi, kas karštame ore buvo labai pravartu.

Dar kartą visiems tos parės dalyviams tariame širdingų aciu.

—A. O. Urbonai

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS...MES NUMERIUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS. VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

COAL and COKE

Pasinaudokite Pilnai Zemomis Vasaros Kainomis.
NUSIPYKITE PAKANKAMAI
ATLAS COAL Ateinančiai Ziemai
Illinois Sales Taksų 3% įeina į Paduodamą Žemiau Kainų Saražą

Zemiau paduodamos kainos yra už cash, perkant 4 tonus ar daugiau	Visos mūsų anglys stokeriams yra dust treated.
POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Neruksta... Namams \$7.75	ILLINOIS SCREENINGS — geresnis kieme sijojimas; galima stokeriui vartoti arba rankomis kurenti \$4.70
WEST VIRGINIA MINE — \$7.35	ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglys—tinka visiems stokerių įrengimams \$6.05
PETROLEUM CARBON \$8.75	ROYAL STOKER NUT — Mūsų Vadas. Puikiai Stokeriui Anglis \$6.05
PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings \$8.00	BLACK MAGIC SCREENINGS — 1-inch rupumo \$7.20
MILLER'S CREEK — Dideli šmotai, Genuine Consolidation \$9.65	BLACK MAGIC STOKER NUT — 1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasėkom. Geriausias kė pinigai call nirkti \$7.65
ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys \$9.50	

Kainos Gal but Pakeistos Be Ispėjimo.

ATLAS FUEL COMPANY

1915 METAIS.
4919-21 So. Paulina St. Prospect 7960-61

SAPNAVAI?

NENUSIMINK! NUSIPYK

SAPNININKA

—SAVO SAPNĄ SUZINOSI

Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už \$1.00. Per pašta siuriant kainuoja \$1.10

NAUJIENOSE

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Mikas Šileikis

Atostogos Ant Ratų

(Tęsinys)

Gloucester, Mass.

Amerika yra graži, tik deja, ne visi darbininkai žmonės gali ją pamatyti. Laikai keičiasi, keičiasi ir gyvenimo aplinkybės. Seniau budavo tik buržujai galėdavo turėti atostogas, o į paprastus žmones darbininkus žiūrėdavo kaip į vergus. Buvo toks supratimas, kad darbininkui žmogui at-

stogos nereikalingos, nes jis "nežinosias" ką su jomis daryti. Šiandien važinėdama po įvairias vietas daugumoje randi paprastus žmones darbininkus, kurie smagiai praleidžia laiką keliaudami ir daug ko nauja matydami toliau nuo savo namų. Jie pamato, kaip kitur žmonės gyvena, pasidžiaugia gamta, kuri gal visų kuop skiriasi nuo tos vietos, kur jie gyvena.

Be daugelio kitų įdomių ir gražių Naujosios Anglijos vietų, yra dar du labai įdomūs ir savotiškai gražūs miesteliai, tai Gloucester ir Rorkport, Mass. Šitie miesteliai stovi prie jūros, truputį kalnuotoje vietoje, gerojai į žiemius nuo Bostono. Kad įsivaizduoti šitų miestelių ir jų apylinkės gamtos gražumą, jūrą užima ir pušų kvapną, mėnulio žibanius atspindžius jūroje nakties metu — reikia pačiam pamatyti. Tai nėra stebėtina, jog nuo senų laikų ši apylinkė vasaros metu pagarsėjusi kaip dailininkų kolonija. Čia suvažiuoja iš visų Amerikos kraštų vasarotojai arba bent sustoja aplankyti dailės parodas, kurių čia netrūksta. Nuolatiniai gyventojai yra žvejai.

Radome tris dailės parodas, kurios suruošė menininkų organizacijos. Bet šiaip parodėlių čia yra kone kiekvieno dailininko studijoj, kur visi turistai gali laisvai ateiti ir pamatyti. Gloucester'j seniausia menininkų organizacija yra Gloucester Society of Artists, kuri turėjo 50-tą metų dailės parodą erdvingose ir gerai apšviestose galerijose. Aplan-

kėmė ir kitas dvi dideles dailės parodas, būtent The North Shore Arts Association ir Rorkport Art Assn. Tarp daugelio kitų seniai žinomų dailininkų parodoj dalyvaujančių, šiais metais iškilą į viršūnes Charles ir Emile Gruppe su savo žvejų peizažais ir Anthony Theme. Veteranai bus šie: John F. Carlson, Gifford Beal, Aldro Hibbards, Joffrey Grant ir kiti.

Radome ir kelis chigagis-kius dailininkus: Jeffrey Grant, Julia S. Griffith ir k.

Turėjome progą atsilankyti į garsaus Naujosios Anglijos dailininko Aldro Hibbard studiją. Pasitiko mus elegantiška ponija Hibbard ir paprašė sėstis. Atsiprašė, kad p. Hibbard negalės tuojau ateiti, nes važi-gas pietus. Apžiūrėjome puikiai įrengtą kaip kokią pilį studiją. Tuo metu jis piešė milžiniško didumo sieninės tapybos projektus, kurie buvo apie penkis dešimt pėdų ilgumo. Netoli jo privatiško studijos buvo meno mokykla, kurios steigėju buvo jis pats. Po trumpo vizito studijoj, nuvykome į restoraną pietums.

Tenka pasakyti, kad maistas čia kaip ir kitur panašiose vietose, yra brangus. Vėžių pietūs — \$1.50; vištienos pietūs — \$1.00. Suprantama, galima ir už mažiau pavalgyti, bet paprastai aukščiau sakyti valgiai, ypačiai žuvis, turi pirmenybę ir visur siuloma turistams, kaip naujienė.

Atsiveikinę su Amerikos "Palanga" Gloucester'j, su giminėmis, draugais ir pažįstamais, patraukėme atgal į Chigagą savo "pilkuoju šuneliu", (busu), tik jau kitais keliais.

(Galas)

Padėkavonė
MAGDALENA YAKSTIENE
MARIJONA CUZIENE (po tėvais Špakaitė, po pirmu vyru Almanienė)
A. + A.
MARCELINAS J. MATULASKAS

A. + A.
MARIJONA CUZIENE (po tėvais Špakaitė, po pirmu vyru Almanienė)
A. + A.
MARCELINAS J. MATULASKAS

A. + A.
JONAS GREIČIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 1 d., 10:15 val. ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoj, Raseinių apskr., Jurbarko parap., Smukučių kaime. Amerikoj išgyveno 27 m.

Jau Užsiregistravo 13,470 Ateivių
Chicago paštas pranešė, kad iki pereinamojo seštantadienio Chigago užsiregistravo 13,470 ateiviai. Registracija eina tvarkingai ir sklandžiai.

A. + A.
STEFANIJOS BOGURSKIENE (po tėvais Pajauinis)
A. + A.
KUNAS PASARVOTAS 1218 S. CALUMET AVE.

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
URBA
GELININKAS

DIENA IŠ DIENOS

GRAŽIOS KENOSHIEČIŲ RADAVIČIŲ SIDABRINIŲ SUKAKTUVIŲ VESTUVĖS

Dalyvavo Daug Svečių Iš Chigagos

Pasinaudodamas švenčių progą, praėjusi sekmadienį, rugsėjo 3 d., pietų metu nuo 12-tos g-vės ir Wabash autobusų stoties pasileidau į dviejų valandų ilgio kelionę. Tikrai gražų Chigagos pajuriu ir žiemius važiuoti — visokie vaizdai traukia aki. Taip pat smagu matyti ir žaliuojančius laukus ir medžius.

Gražus Waukegasas

Nors dangus buvo debesuotas, bet privažiavus Waukegą saulutė pasirodė ir nušvietė šį kuklų žalumynuose paslėgtą miestelį ir visą apylinkę su skaitlingais golfo laukais. Golfinkai, kaip senji, taip ir jaunos mergaitės, visur intensyviai lošia. Tai puikus sportas, galima sakyti, ir sveika gimnastika.

Kenoshoj

Kadangi dar anksti buvo, tai sumaniau apie porą valandų "paspacieravoti". Labai man patiko gyvenamųjų namų stilius ir tie svarūs žolynėliai, įvairiausi gėlynai, pušaitės, eglaitės ir kitokie puikūs medeliai, kuriais "bungalovs" buvo apšoniui ir išpuošti.

Tyla beveik visame mieste lyj viespatujauja. Kartais išgirsti malonių piapino balsą. Numanai, kad ten jaunas žmogus bandymus daro. Gana daug apsuksė, apžiūrėjęs, traukiau į German American Home salę, 1517-52 g-vė, kur įvyksta popkulis plačiai lietuvių visuomenės žinomų darbuotojų ir visų mėgiamų draugų — Juozo ir Kotrynos Radavičių 25-ųjų metų žynginio gyvenimo sukakčiai paminėti.

Svečiai Iš Chigagos

Jau radau suvažiuavusių daug svečių ir viešnių iš Chigagos, Waukegą, Racine ir kitų miestelių. Patys kenoshiečiai dar yis rinkosi. K. C. Braze, Kenoshos "big shot", supažindino su naujais žmoniškais pažinimais, ir cinietiški p. Gruzdienė, Anna Jocius ir p. Dokšas.

Apie 7 val. vakaro, svečiai buvo susodinti prie papuoštų stalų, nukrautų sveikais, namie gamintais valgiais, ir gėrimais. Stikliukai, šakutės, peiliai skambėjo. Kada jaunieji pasibučiavo, tai dar geresnį užą padarė.

Gimimai Chigagoj

(Informacijos gautos iš gimimų rekordų Chigagos miesto Sveikatos Departamente.)

PETERS, Theresa, 1121 W. 16th street, gimė rugpjūčio 8. Tėvai: Stanley ir Lottie. MECKES, Marleen, 5718 So. Spaulding avenue, gimė rugpjūčio 18, tėvai: Edward ir Mary. Chicagos policija gavo pranešimą iš Manteno proto li-gu lizoninės, ieškoti trijų ka-lipų, kurie iš ten pabėgo ir greičiausiai bandys atvažiuoti Chigagon. Pabėgėliai yra Peggy Nelson, 1227 N. LaSalle street, Leo Pilz, 4907 W. Chicago, ir Steve Major, 1540 Kedvale ave.

CLASSIFIED ADS.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Italais Parduvimui
MOKEDAMAS CASH už rakandus, sutauptysi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi dailiniai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS Sunus, 6343 S. Western Ave., Chigago, Ill. Phone Republic 6051.

SUSIRINKIMAI

BURNSIDE SLA 63 KUOPOS mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 5 d., 7:30 val. vakaro. Tuley Park svet. Nariai malonėkite atsilankyti, nes yra rušiamosi prieš rengimo banketo, naujų narių įvedimui. Sekr.: A. Laurutanas.

MORNING STAR KLIUBAS laikys mėnesinį susirinkimą rugsėjo 5 d. 8 val. vak. Grigaičio svetainėje, 3800 West Armitage Ave. Draugai malonėkite atsilankyti, nes yra daug dalykų apšvarstyti. Rast. M. Cepul.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTUROS RATELIO mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 4 d. trečiadienį, Hollywood svet., 3417 W. 43rd St. Visi nariai prašomi atsilankyti. Bus svarbių reikalų aptarimais. —C. Danta.

BRIDGEPORTO LIETUVIŲ NAMŲ Savininkų Asociacija laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, rugsėjo 4 d., 7:30 val. vakaro Chigagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st. Susirinkimas svarbus. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir atsivesti naujų narių namų savininkų. —S. Kunevičius, rašt.

Ne Tik Meilė, Bet ir Laimė Veda Prie Vedybų

Tai parodo naujas Hollywood kurinys, "Lucky Partners", dabar rodomas RKO Palace teatre, vidurmiestyje. Šiais laikais beveik visų miestų vedybų leidimų departamentai turi labai gerą bižnį. Vieni sako, kad prie vedybų tuos viengungius skubina karo baimė ir noras išvengti busimos priverstinės militarinės tarnybos. Kiti sako, kad tai daro visagalinga meilė. "Lucky Partners" parodo, kad ir laimė, arba kaip paprastai sakoma, ir "giliukis" yra savo rušies meilės tarnas. Smagioje komedijoje lošia Ginger Rogers su Ronald Colman, su kuriuo išvažiuoja ant "platoniško medaus mėnesio". "Slightly Tempted" yra antras veikalas Palace Teatro dvigubame programme. bm

Kitą Sekmadienį SLA 178 Kuopos Piknikas

MOUNT GREENWOOD. — Sekmadienį, rugsėjo 8 dieną, Ryan's Miske, prie 87th ir Western avenue, įvyks linksmas, šeimyniškas SLA 178 kuopos piknikas. Ten bus galima smagiai pasišokti, gerų dovanų laimėti, programą pasiklausti ir, bendrai, šauniai laiką praleisti. Visi, kas galite, piknike bukite. B. W.

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teikia žinias apie Paremginimus. "Naujienos" įsteigė Lietuviškų Paremginimų Informacijų Biurą. Draugijos, Kliubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienoms" dienas savo paremginimų. Taipgi ir rengėjai, pirm šandymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienas", kad nesudurti su kitais paremginimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienos" teikia nemokamai.

HELP WANTED-FEMALE
MERGINA ABELNAM NAMU darbui. Nereikia skalbti. Buti ar eiti. 5035 S. Ashland (krautuvėje), Mrs. Reeves.
REIKIA PUSES AMŽIAUS moteris abelnam namu darbui. Kambarys, valgis ir mažas užmokestis. Šaukite LAFayette 5331.
MERGINA AR MOTERIS, abelnam namu darbui. Nuosavas kambarys. \$7 pradėtai. FAirfax 3522 po 12 val. dienos.
OPERATORS, dirbti prie vaikų sunknių ir guzikų skylių Dienomis ar naktimis. A. S. Coubeau, 116 So. Walls.
PURITAN MAŠINU OPERATORS, tik patyrusios ant Gladstone ir Zibber valizų. Gera maketis. Kreiptis Poster Bros., 212 W. Hubbard.
REIKALINGA PATYRUSIOS MOTERYS prie sortavimo marškonių ir vilnonių skudurų Square Deal Rag Co., 3513 Cottage Grove Ave., Tel. DRExel 8206.
MOTERIS SUVIRŠ 30 METŲ amžiaus, abelnam namu darbui. Turi butą puiki virėja, turėti liudijimus. Maža šeima. \$60 mėnesiui. 1241 Greenwood Ave., Wilmette. Šaukite po 9 val. ryto Wilmette 2283.
PATYRUSI MERGINA ABELNAM namu darbui. Nereikia virti, nereikia daug skalbti. Gyvenimas ant vietos. LAFWdale 5510.
MERGINA ABELNAM NAMU darbui. Buti ar eiti. \$8. 2207 Rosemont, 1 aukšt. HOLlycourt 7138.
HELP WANTED-MALE Darbininkų Reikia
REIKALINGAS sėslmanas paroduoti uiliej. Geros pajamos. Gali dirbti pilną laiką arba dalį. FELDMAN PETROLEUM 544 W. Roosevelt Rd.
UŽSIDIRBK NUO \$5 iki \$8 kasdien, pardavinėjant Nylon pančias, siak siutus ir tt. rudens ir Kalėdų sezonui. Pavyzdiai ir išmokymas dykai. Liudijimas reikalingas. Kreiptis Real Silk Hosiery Mills, 36 S. State. Kambarys 1013.
FURNISHED ROOMS-TO RENT Gyvenimui Kambariai
KAMBARYS APSUKRIAI MOTERISKEI už prižiūrėjimą buto. Gali dirbti šapoje. Box 2410, 1739 South Halsted St.
FOR RENT-IN GENERAL Rendrai-Bendrai
RENDAI 9 KAMBARIŲ murinis namas, naujai išdekoruotas. Puikus dėl Rooming House. \$35. 327 South Honore St.
REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Parduvimui
6 KAMBARIŲ NAMAS ant gristo kelio, netoli kar-jainės galo. Šiaurvakary miesto ribų. Reikia tik \$200 kas, kitus mažais mėnesiniais išmokėjimais. Box E5, 1739 So. Halsted St.
6 KAMBARIŲ NAMAS ANT grasto kelio, tik trumpą kelią nuo Oak Park. Imsiu \$300 kas, \$25 kas mėnesi. Arti mokyklos, bažnyčios. Gera transportacija. Box D346, 1739 So. Halsted Street.
BUSINESS CHANCES Biznio Progos
PARDAVIMUI GERA BUČERNE ir grosernė; su namu ar be namo. Svarbi priežastis. 3649 South Halsted St.
REIKIA MOTERS UZ partnerę tavernė ir restorane, tokios, kuri turi pasekėjų. Mazas investentas. 7288 Ogden Ave., Riverside.
PARDAVIMUI KRIAUCIAUS biznis su visais įrengimais, John Kazlauskas, kriaučius, ilga laiką buvęs 6103 So. Racine Ave. Dabar kreipkitės 4454 So. Western Ave.
PARSIDUODA KARCIAMA su Fixtures ar be Fixtures. Biznis išdirbtas per 20 metų. Pardavimo priežastis-silpa sveikata. Galima gauti lysą. 8462 So. Vincennes Ave. Chicago.
PARDAVIMUI GERA BUČERNE ar grosernė; su namu ar be namo. Svarbi priežastis. Box 2409, 1739 So. Halsted St.
BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimai
WESTERN BEDDING QUILTS Pūku patalai su jušu plunksnoms. Patarnavimas viena diena. Mes išvežame ir atvežame. Siuвам ir kaldras. Tel. PRopect 1931. 5216 So. Western Avenue.

Iš Politikos Lauko

Ragina Visas Lietuvių Organizacijas "Bombarduoti" Washingtoną Laiškais

Iš Lietuvių Demokratų Lygos Veikimo

Antradienį, rugpjūčio 27 d., įvyko Lietuvių Demokratų Lygos susirinkimas, 6825 S. Western Ave., Chicago, Ill. Susirinkimą atidarė pirm. Al. Kumskis, ir paprašė sekretorių Joseph Kaminską perskaityti protokolą iš praėjo susirinkimo. Protokolą perskaitytus likosi vienbalsiai priimtas.

Po to sekė komisijų reportai. Metinio pikniko komisija pranešė, kad jis įvyks Ryan's Woods prie 87-tos ir Western Ave., rugs.-September 8.

Padėka Rooseveltui

Susirinkimas būtų buvęs visai neįdomus, jei nebutų priimtas vienas itin svarbus nutarimas. Vincas M. Stulpinas, pirm. 11-to Wardo Lietuvių Demokratų Organizacijos, davė įnešimą, kad būtų pasiūstas nuo Lietuvių Demokratų Lygos prašymas Jungtinių Valstijų prezidentui Franklin D. Rooseveltui, kad jis negrąžintų Sovietų Rusijai Lietuvos aukso rezervą, Lietuvos Atstovybės ir konsulatų namus, bei kitokį Lietuvos turtą esantį dabartiniu laiku šiame krašte.

Taipgi jis siūlė padėkoti Amerikos prezidentui Rooseveltui už tai, kad jis teikėsi pasmerkti Hitlerį už Klaipėdos pagrobimą, ir dabar kai Sovietų Rusija užgrobė visą Lietuvą jis taipgi per savo sekretorių S. Wells pasmerkė bolševikų tokį barbarišką žygį. Šią įnešimą karštai parėmė delegatas Bruno J. Jakaitis, kuris taipgi atstovauja 11-to Wardo lietuvių demokratų organizaciją. Po trumpo apkalbėjimo šitas įnešimas buvo vienbalsiai priimtas. Pasiūsti tokį padėkos ir prašymo laišką įgaliota Lygos valdyba.

Tai Vienas Budas Lietuvai Atsteigti

Čia aš noriu priminti, kad

DAR VIENA NAUJA ORGANIZACIJA CHICAGOJ — KRAKIŠKIŲ KLIUBAS

Rupinsis Lietuvos ir Vietiniais Reikalais.

Pagaliau ir krakiškiai susiorganizavo į taip vadinamą "parapijinį" krakiškių klubą, kuris bus žinomas sekančiu vardu: K. A. K. D. K., tai yra, Krakiškių Apšvietos ir Kultūros Draugiškas Kliubas.

Europos įvykiai sujaukino visus, ypatingai netikėti įvykiai Lietuvoje sujaukino visus lietuvius visame pasaulyje. Amerikos lietuviai sukruto veikti įvairiais budais, kad pagelbėti Lietuvai apsiginti nuo priešų. Suprantamas dalykas, kad negalima tikslu atsiekti veikiant pavieniai. Norint ką nors nuveikti, reikia veikti vieningai, organizuotai.

Chicagoje randasi daugybė taip vadinamų "parapijinių" klubų, ir kai kurie tų klubų šiandien jau gali pasigirti savo darbo vaisiais. O ką mes krakiškiai nuveikėm? Iki šiol nieko. Todėl pabuskim. Dabar ne laikas miegoti. Patarlė sako: geriau vėliau, negu niekad. Todėl nelaukim ilgiau, neatidėliokim. Jau pradžia padaryta, tik reikia pradėti darbą vartyti pirmyn.

Seniai norėjo sus. organizuoti!

Jau seniai ta idėja gyvavo tarpe entuziastiškesnių draugų krakiškių, kad reikia susiorganizuoti į savo parapijinį krakiškių klubą, taip kaip kiti jau padarė. Vienatinė kliūtis

bučiu labai naudinga, o ir būtinai reikalinga, kad visos Demokratų partijos politiškos organizacijos, siųstų tokius padėkos ir reikalavimo laiškus F. D. Rooseveltui arba sekretoriui C. Hull. Kadangi dabar yra rinkimų metai, tai nėra abejonės, kad prezidentas Rooseveltas į tai atkreips savo atydą. Ne tik demokratų partijos klubai, bet tokius prašymus taip turėtų siųsti ir šiaip draugijos, klubai bei organizacijos. Ne tik siųsti tokius prašymus prezidentui Rooseveltui, bet taipgi reikalinga yra pasiūsti savo kongresmanams ir senatoriams, kad jie, kai ateis laikas, užsistotų už mūsų seną tėvynę Lietuvą.

Jei norime atstatyti Lietuvą, jei norime pagelbėti Lietuvai atgauti savo nepriklausomybę, tai turime bombarduoti savo senatorius ir kongresmanus panašiais laiškais, rezoliucijomis, prašymais, kad jie nedaleistų Sovietų valdžiai užgriebti Lietuvos turtą esantį mūsų krašte.

O kai Vokietija bus nugalėta, tai tada galas ateis ir bolševikams ir fašistams, ir tada bus proga mažoms tautoms atsteigti savo nepriklausomybę. Tada bus atstatyta ir Lietuva. Tada, be abejo, bus reikalinga ir Jungtinių Valstijų pagalba. O tą pagalbą mes galėsime gauti, tik jei mes pilnai supažindysime savo kongresmanus, senatorius, prezidento kabineto narius ir net patį prezidentą, kad Lietuva yra verta būti laisva ir nepriklausoma, kad lietuviai sugeba patys save valdyti.

Galop, susirinkime teisėjas J. T. Zuris papasakojo apie savo kelionę po Washingtoną, ir apie gerus įspūdžius Pittsburgho lietuvių kolonijoje.

Reporteris.

pratimą, skiepyti broliškos meilės idėją ir remti visus kilnius sumanymus.

Taigi, draugai ir draugės krakiškiai, vyrai ir moterys, be skirtumo amžiaus, stokim visi petis į petį, visi už vieną, vienas už visus. Lai gyvuoją krakiškių apšvietos ir kultūros draugiškas klubas.

Krakiškių klubo valdyba susideda iš sekančių asmenų: pirm. — F. Platkauskas, 4321 S. Rockwell St. Ph. Laf. 0147; vice-pirm. — Ona Putrymas, 4450 S. Rockwell St.; raštininkas — M. Titišk's, 3638 So. Wallace St.; išdinininkas — J. Bložys, 3938 W. 63rd Place; organizatorius — B. Gulbinas, 4035 S. Maplewood Ave., Ph. Virg. 1998.

Sekantis krakiškių klubo susirinkimas įvyks greitai laiku, kaip tik komisija apsirūpins su svetai ne susirinkimams laikyti. Tėmykit pranešimą laikraščiuose. Dėl informacijų visi draugai krakiškiai prašom kreiptis į organizatorių virš pa duotu an rašu. — M. Titiškis.

Persmarkiai Lošė Baseball; Mirė

Prie Bronon, Mich., softball ("minkštą" baseball) belodamas labai nusikamavo ir pavargo 34 metų darbininkas Povilas Radvanskis iš Coldwater, Mich. Rezultate jisai gavo širdies ataką ir mirė pirm negu galėjo gauti daktaro pagalbą.

Priims Du Jaunuolius į Annapolis Akademiją

— Iš 18-tos Apylinkės ir Westsidės —

Kongresmanas A. J. Sabath praneša, kad garsi U.S. laivybos Akademija Annapolise, Maryland valstijoje, priims du jaunuolius iš jo distrikto, tai yra 5-to kongresinio distrikto Chicagoj, kuris apima 18-tą apylinkę ir Westsidę.

Kandidatai vietoms turi būti ne jaunesni 16, nevyresni 20 metų amžiaus, taipgi turi išlaikyti sunkius akademinus ir fizinius kvotimus. Aplikacija galima gauti p. Sabath'o raštinėje, adresu 10 South La Salle street, kambarys 1424.

Kvotimai įvyks spalio 5 d., o aplikacijos bus priimamos iki rugsėjo 10.

Rusų Susivienijimo Legalis Patarėjas

Advokatas Kazys P. Gugis

Pereitos savaitės pabaigoj įvykęs Amerikos rusų Susivienijimo seimas Chicagoj, vėl išrinko advokatą Kazį P. Gugį savo vyriausiu advokatu ir legaliu patarėju. Organizacija angliskai vadinasi Russian Independent Mutual Benefit Association ir yra panaši Amerikos Lietuvių Susivienijimui.

Lietuviškajam Susivienijimui adv. Gugis eina Centro išdininimo pareigas.

Sunkiai Serga Juozas Grushas

American Hospital ligoninėje, adresu 850 West Irving Park bulvaras, guli sunkiai susirgęs chicagietis, Juozas Grushas, nuo 6600 South State st. Ligonis susirgo keletą dienų atgal, pagavęs plaučių ligą.

Jis yra apie 60 metų amžiaus ir per ilgą laiką priklausio Chicago Lietuvos Draugijai.

Linkim jam skubiai pasveikti ir ištrukti iš ligoninės "nelaisvės".

J.J.Z.

Am. Legionieriai Rengiasi D.-G. Namų Dedikacijai

Namą Galutinai Užbaigs ir Pašventins Rugsėjo 22.

Dariaus-Girėno postas 271 of the American Legion baigia savo didelį darbą.

Rugsėjo 22-ą dieną, 1940 m., rengia dideles iškilmes ir paradą. Tą dieną įvyks oficialė Delegacija naujai pastatyto Darius-Girėno Memorial Hall namo, prie 4414-16 So. Western ave., Chicago, Ill.

Nors namas ir svetai nei buvo užbaigti praėjus rudenį, ir atidarytas publikai, bet pilna posto finansinė padėtis neleido galutinai visą darbą kaip reikiant užbaigti, ir žemutiniam aukšte per visą tą laiką matėsi vien tik plikos mūro sienos. Bet dėka darbšties ir energingems posto viršininkams, ir namo statymo komitetui, buvo surasti tinkami budai užbaigti ir išpuošti žemutinis aukštas ir bendrai užbaigti visą darbą.

Žemutinis Aukštas.

Nors trumpai noriu pranešti visuomenei, kaip atrodys žemutinis aukštas, kuomet bus galutinai užbaigtas. Įėjus iš priekio po dešinią, privatiškas daktaro gydytojo kambarys. Ten pat ruimingas, gražiai išpuoštas kambarys, poilsui ir pasisvečiavimui, privatiškaj lik postų nariams, visiems legionieriams ir jų draugams.

Toliau einant po dešine, vidutinis kambarys skirtas įvairių komisijų privatiškiems pasitarimams, o to vidutinio dydžio svetainė, patogii vestuvėms, parėms ir kitokiems rengimams.

Toliau, pačiame gale, seka labai moderniška, vėliausios mados virtuvė, su patogiais ir mandriausiais įrengimais.

Tai tas visas darbas bus pilnai užbaigtas prieš oficialę Dedikacijos dieną, kuri išpuola šio mėnesio 22-ą.

Didžiulis Paradas.

Norime pranešti visuomenei, jog Dedikacijos dieną įvyks paradas, bus nepaprastai didelis, nes dalyvaus viso Cook apskričio Distrikto postai, su įvairiais Drum ir Bugle Corps.

Dalyvaus daugybės žymių svečių, aukštų valdininkų ir pats American Legion nacionalis kamandantas Thomas J. Kelly.

Darius-Girėnas postas 271 labai rimtai rengiasi prie šių taip nepaprastų iškilmių, ir kviečia visą lietuvių visuomenę nuoskaitlingiausiai dalyvauti, kartu pasidžiaugti nuveiktu dideliu Dariaus Girėno posto darbu.

Apie Dedikacijos programą ir kitas smulkmenas, bus vėliau spaudoje pranešta.

— Frank Krauskas.

GERBIAMI NAUJIENU Skaitytojai! Prašomi Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiai Naujienose.

DIDELIS NAUJIENU SIURPRIZAS CHICAGOJ SPALIO 6 D. LAUKE

KAS BUS

1. Tai Bobų Vasara
2. Bus Tas, Kas Dar Nebuvo
3. Bus Tas, Kas Gal Daugiau Nebus
4. O Jeigu Bus Tai Turbut Musų Nebus

?

MATYSIME:

Degančias Sienas -- Griunančius Namus -- Susidurimus Ore -- Vyrų Drąsą Pavojuje --

O Ką Girdėsime

?

Žiurėkite Rytų